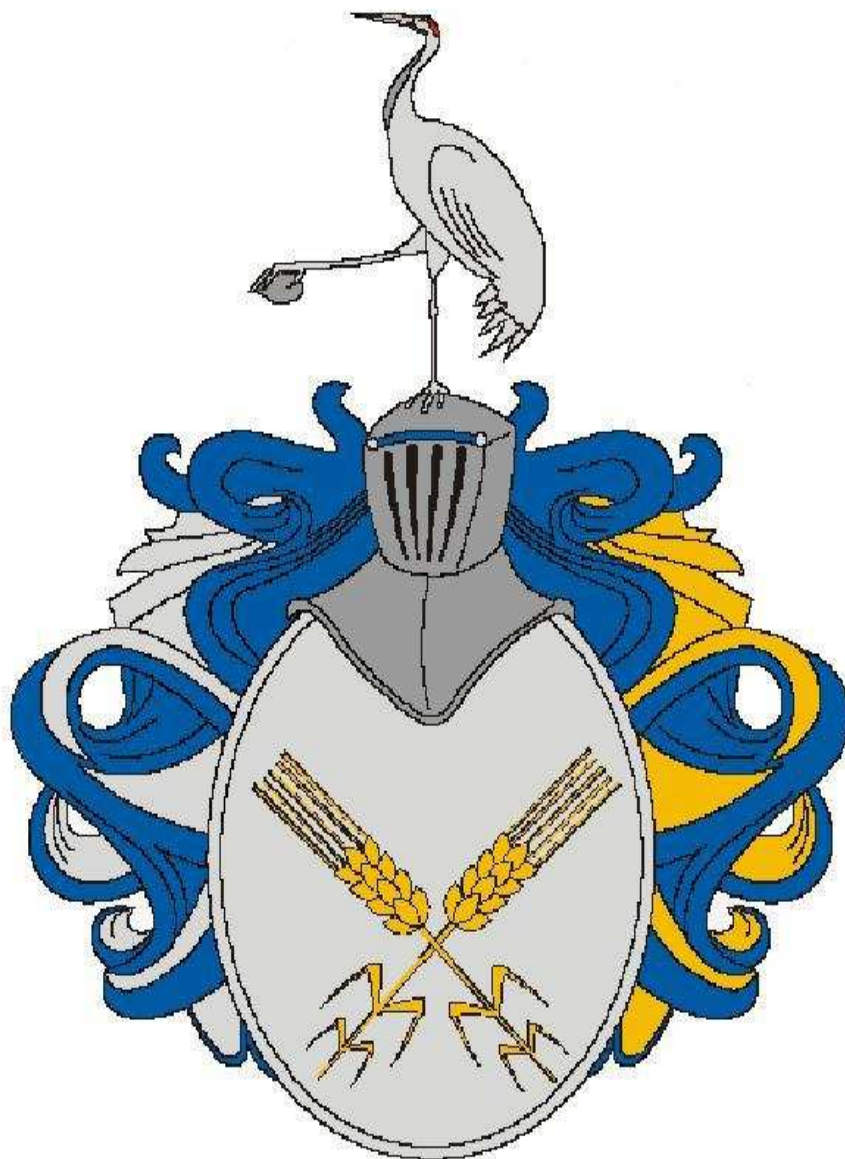

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program
Kenderes Városi Önkormányzat**

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	48
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	73
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	77
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	84
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	89
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	90
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	92
1. A HEP IT részletei.....	92
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	92
A beavatkozások megvalósítói.....	93
Jövőképünk	94
Az intézkedési területek részletes kifejtése	94
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	100
3. Megvalósítás	103
A megvalósítás előkészítése	103
A megvalósítás folyamata.....	103
Monitoring és visszacsatolás	105
Nyilvánosság	105
Érvényesülés, módosítás	107
4. Elfogadás módja és dátuma.....	108

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Kenderes Városi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Kenderes magában hordozza az alföldi települések jellegzetességét, hangulatát, amely megnyilvánul a határt betérítő búzamezők és kukoricatáblák, erdősávok, ligetek természeti környezetben és a 90-100 éves vagy ennél régebbi lakóházakban. Népi építészeti emlékként az Országos Műemlékvédelmi Hivatal is "jegyzí" a Nap és Hold motívumos Jókai út 7. szám alatti lakóházat, amelynek egyszerűbb változata még a Jókai út 3. szám alatti épület is. A település története visszanyúlik a réz- és bronzkorba, feltehetően már akkor is lakott terület volt. Földünk csernozjom és réti talajok a földművelés korai kialakulásához kínáltak kedvező feltételeket. Első írásos emlék 1352-ből való, ekkor említik oklevélben a falut, amely a kunok birtokába került. A XV. században 1/3-1/3 részben a BOI, Kovári Pál ítélmesteré, és a budai Pálos Rend tulajdona lett. Ebben a században Kenderessy Balázs földbirtokos révén a huszitizmus egyik központjává lett. A XVII. század második felében a török-tatár hadak pusztításától sokat szenvedett falu később, a XVIII. század végétől a Magyarai -Kossa, a XIX. század közepétől pedig a nagybányai Horthy család birtoka is lett.

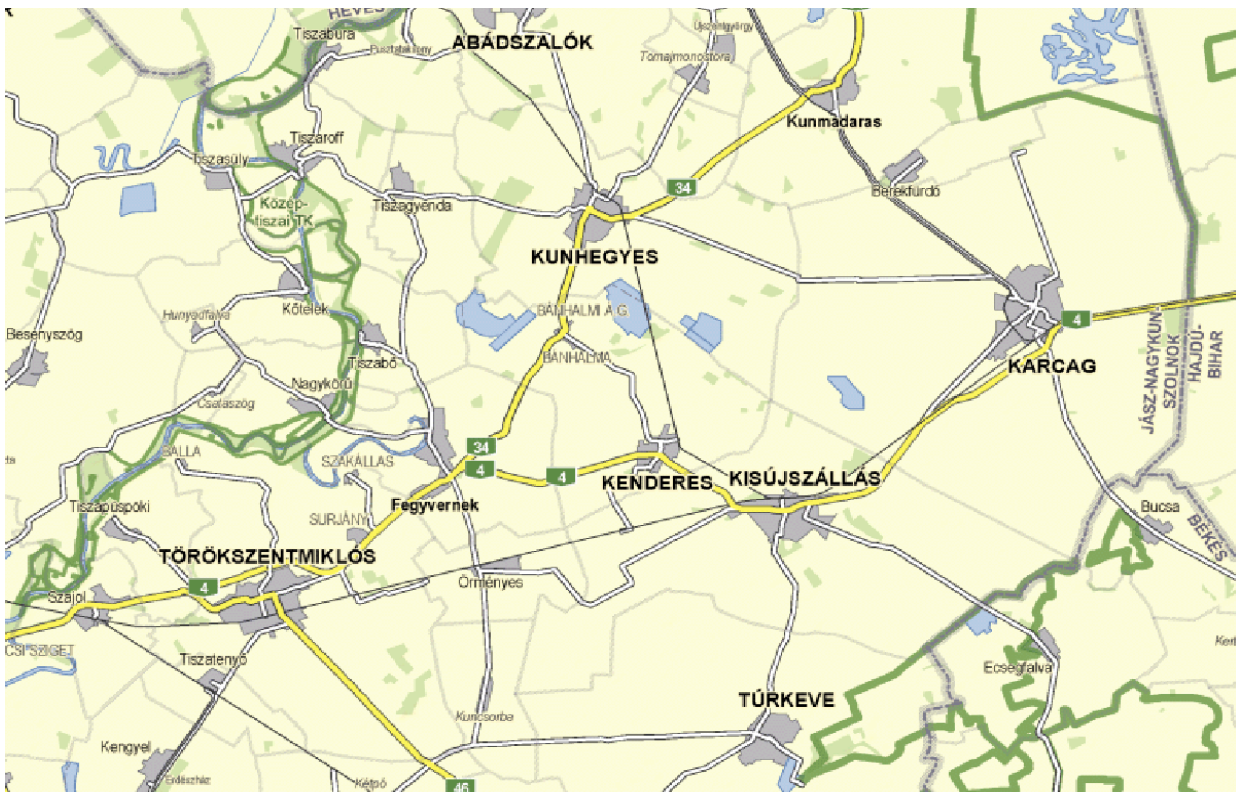
1771-es úrbérrendezés idején a módos, kizárólag református jobbágyfaluból az 1848-as forradalom idejére Kenderes felerészben katolikus, nagyszámú zsellérség és szegényparasztság lakta településsé vált, mégis ekkor kezd kibontakozni az ipar és a kereskedelem. A két világháború között a szegény lakosság magas száma ellenére látványos fejlődést mutat, amelyet jórészt a falu szülöttjének, Horthy Miklósnak személyes támogatása eredményezett. Középületek, iskolák vízvezeték- és villanyhálózat létesült, korszerű egészségügyi és szociális ellátás alakult ki.

Mivel a legsúlyosabb társadalmi probléma a földkérdés nem oldódott meg, az 1945-ös földreform a Kommunista Párt mellé állította a szegényparasztságot, amely a nagybirtokok, köztük a Horthy-uradalom teljes felosztását jelentette. A formálódó új hatalomban a tsz szervezések és beszolgáltatások

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településrendezési terv, Integrált Településfejlesztési Stratégia

azonban kiábrándították a lakosságot. Így az 1956-os forradalom Kenderesen radikálisabb formában zajlott, mint általában a megye településein, amelyben szerepet játszott a Horthy korszak pozitív emlékképe is. Az 1960-as évektől ismét lendületes fejlődés jelei mutatkoztak a községben. A XX. század vége a lakosság-szám csökkenését hozta, de a városvezetés a lehető legtöbb pozitív eredmény elérését tűzte ki.

Kenderes város Jász-Nagykun-Szolnok megyében van, a megyeszékhelytől 40 km-re, Budapesttől kb. 150 km-re. Vasúton a 102. számú Kál-Kápolna-Kisújszállás mellékvonalon érhető el. Kenderes a Karcagi járáshoz tartozó település. A település területe 111,24 km² (11124 ha).

Forrás: TeIR

Közigazgatásilag Kendereshez tartozik a várostól 9 km-re fekvő Bánhalma is, melyet a 34. számú út köt össze egyrészt a 4. számú főúttal, másrészt az ország észak-keleti régióival.

A település tradicionálisan agrár-jellegű, ipara gyakorlatilag nincs. Helyben kevés munkalehetőség található, a munkavállalók jelentős része a közelebbi és a távolabbi településekre ingázik.

Az infrastruktúrák kiépítettsége az elektromos hálózat, az ivóvíz hálózat, illetve a vezetékes gázhálózat tekintetében 100%-os. A város útjainak 90%-a szilárd burkolatú. A szennyvíz hálózat kiépítettsége 62%-os, de egy sikeres pályázat eredményeképpen hamarosan lefedi a települést.

Az orvosi, illetve védőnői körzetek száma 3. Egy fogorvosi körzet van, illetve egy gyógyszertár üzemel a településen.

A két település állandó lakosainak száma 4622 fő (2016) (Ebből Bánhalmán 543 ember él.) A lakónépesség 5,16% a roma (A 2011-es népszámlálás során magukat cigány (románi, beás) nemzetiségűnek valók a lakosság százalékában, forrás: TeIR), azonban a Debreceni Egyetem

legújabb felmérése szerint a népszámlálás adatainál jóval nagyobb arányban vannak jelen a településen.²

Az itt élők száma folyamatosan fogy. A évi halálozások száma jóval meghaladja a születések számát (2016-ban 67 halálesetre 40 élveszületés jutott), s az elvándorlók száma is meghaladja az idetelepülőket (2016-ban 117 fő elvándorlóra 93 fő idevándorló jutott). Ha azonban ezeket a mutatókat a roma népesség tekintetében vizsgáljuk, éppen ellenkező tendenciákat tapasztalhatunk. A város lakosságának etnikai összetétele így fokozottan gyors ütemben változik.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	4 365	bázis év
2017	4 321	98,99%
2018	4 220	97,66%
2019	4 172	98,86%
2020	4 034	96,69%
2021	3 972	98,46%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Lakónépesség (fő)

A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

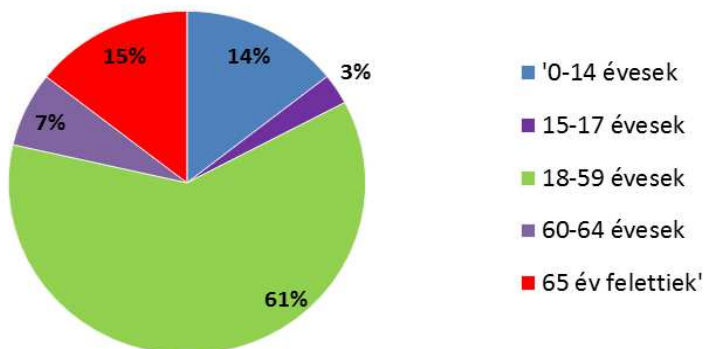
²Pézenes J., Tátrai P., Pásztor István Z. : A roma népesség területi megoszlásának változása Magyarországon az elmúlt évtizedekben, Területi statisztika, 2018 (forrás : <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/terstat/2018/01/ts580101.pdf>)

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

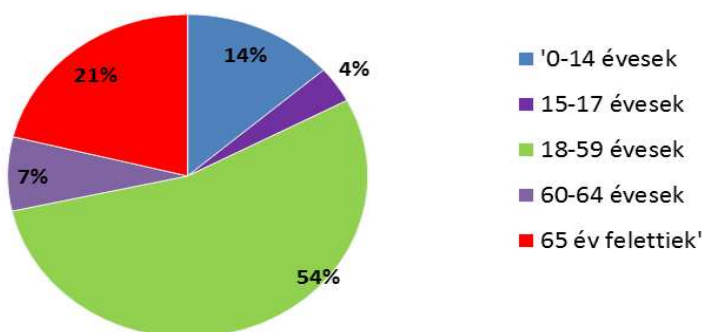
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 179	2 271	4450	48,97%	51,03%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			118	2,65%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	313	309	622	7,03%	6,94%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	63	83	146	1,42%	1,87%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 336	1 232	2568	30,02%	27,69%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	153	168	321	3,44%	3,78%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	314	479	793	7,06%	10,76%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A táblázat adataiból jól látható, hogy Kenderes városában 2019. évben hogyan oszlott meg a lakosság száma korcsoportonként és nemenként. A nők száma 1 %-kal több, mint a férfiak száma. (48,97% férfiak, 51,03% nők) Megfigyelhető, hogy a 0-14 éves korosztály esetében a férfiak aránya kicsit magasabb, vélhetően több fiúgyermek születik, mint lány. A tendencia a 15 éves kor felettiéknél megfordul, majd a 60-64 éves korúak esetében ismét alacsonyabb lesz a férfiak aránya. Ez az arány arra utal, hogy a férfiak várható élettartama alacsonyabb a nőkénel, és ezt igazolja az is, hogy a 65 év feletti népesség körében a férfiak kevesebben vannak, mint a nők.

Ezen tendencia javítása érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a népesség minél nagyobb számú bevonásával a férfi lakosságot érintő egészségügyi szűrővizsgálatok szervezésére.

Bánhalma tekintetében 2018. évben az alábbiak szerint alakultak a számok:

Állandó lakosság(lakónépesség): 543 fő

Nemek szerinti megoszlás: 286 férfi, 257 nő.

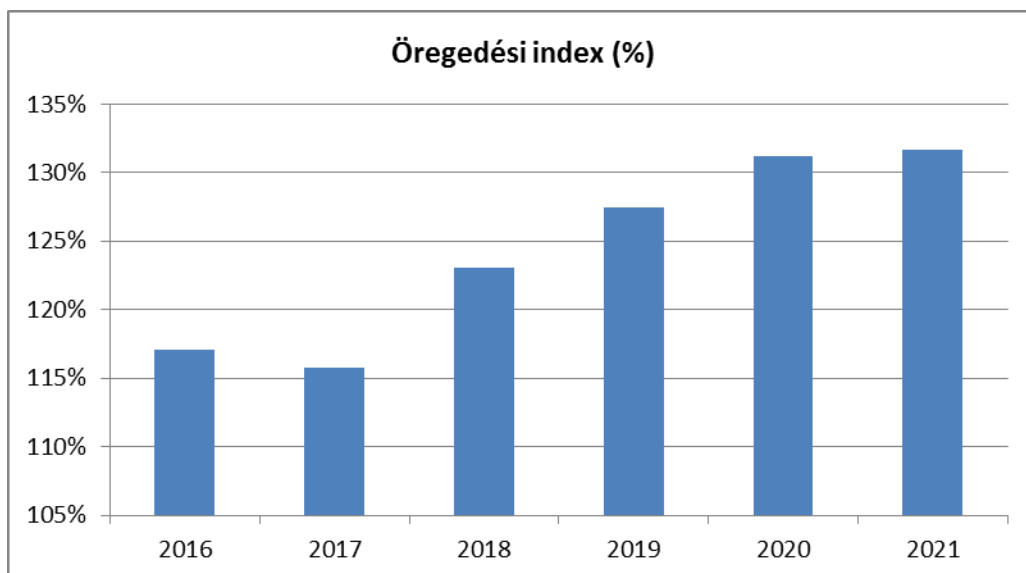
Kor szerint és nemek szerinti megoszlás (fő):

	Férfi	Nő
0-14 év	27	20
15-64 év:	212	179
65 év fölött:	47	58

Ahogy a fenti adatokból látszik, Bánhalmán is jellemző, miszerint a 65 év feletti férfiak száma kevesebb a nőkénel.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	767	655	117,10%
2017	763	659	115,78%
2018	780	634	123,03%
2019	793	622	127,49%
2020	808	616	131,17%
2021	815	619	131,66%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési mutatók alapján elmondható, hogy Kenderes lakossága évről-évre öregszik. A fiatalok egyre kevesebben vannak. Az ilyen irányú tendencia folytatódása miatt féltő, hogy a település nemcsak az előregedés, hanem az elnéptelenedés első jeleit is mutatni fogja. Az öregedési index folyamatos magas szintjére tekintettel kiemelt figyelmet kell fordítani az idősekk ellátásának megszervezésére, valamint a családok gyermekvállalását elősegítő intézményi háttér és – lehetőség szerint- munkahely biztosítására.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-8,63
2017	-1,38
2018	-16,63
2019	-21,45
2020	-13,65
2021	-2,75

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az elvándorlás a településen probléma, a változások mértékét megtekintve azt is hangsúlyoznunk kell, hogy a folyamatos és jelentős népességvesztésnek ez lehet az egyik oka. A 2017-es év után sajnos megint negatív a vándorlási egyenleg. Ennek alapvető oka a munkahelyek hiánya, mely elsősorban a település tradicionális agrárjellegéből adódik. Közismert tény az agrárium alacsony népességmegtartó ereje. Kenderesnek számottevő ipara sosem volt, a település azonban folyamatosan keresi a lehetőséget kisebb gyárak, üzemek létesítésére, illetve ide telepítésére.

Komoly gondot okoz, hogy a településre bevándorlók többnyire peremhelyzetű társadalmi rétegek képviselői, míg az elvándorlók, egyre inkább a magasan képzett és fiatal korosztály soraiból kerülnek ki.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-6,13
2017	-9,44
2018	-8,43
2019	-6,43
2020	-5,61
2021	-14,99

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az országos negatív népesedési tendenciák a településre is jellemzőek. Kenderes demográfiai problémáját az állandósult természetes fogyás is okozza, aminek következtében a város lakosság száma lassú ütemben, de folyamatosan csökken.

A természetes *születés/halálozás* folyamatát elemezve azt állapíthatjuk meg, hogy az elmúlt évek mindegyikében negatív volt a város mérlege. Az ok a természetes fogyás, azaz a halálozások száma meghaladta az élve születések számát.

Értékeink, küldetésünk

Kenderes Városi Önkormányzat Képviselő-testülete és szervei döntésein keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén, hiszen a jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl a település nem önkormányzati fenntartású intézményeivel, társszervekkel, civil szerveződésekkel, egyházaival, önszerveződésekkel, társulásaival, egyesületeivel és alapítványaival közösen törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.

A település az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

Értékként kezeljük:

Szolidaritás

Településünk közösségének minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése, amely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok, fogyatékosokkal élő társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit. Ennek érdekében a fennálló fizikai és információs akadályokat meg kívánjuk szüntetni

Méltányos és rugalmas bánásmód

A megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére. Olyan pozitív, méltányos és rugalmas intézkedések kidolgozására törekszünk, amelyek elősegítik az érintettek társadalmi és foglalkoztatási pozíciójának javulását, megőrzését.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kenderes Városi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Kenderes Városi Önkormányzat Képviselő-testülete és szervei döntésein keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén, hiszen a jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl a település nem önkormányzati fenntartású intézményeivel, társszervekkel, civil szerveződésekkel, egyházaival, önszerveződésekkel, társulásaival, egyesületeivel és alapítványaival közösen törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén. Ide tartoznak a szociális jellegű helyi rendeleteink, a célcsoportokat érintő egyéb önkormányzati rendeletek.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Kenderes Városi Önkormányzat költségvetési koncepciója
Kenderes Városi Önkormányzat éves költségvetése
Kenderes Városi Önkormányzat Gazdasági Programja
Kenderes Városi Önkormányzat Településrendezési terve
Kenderes Városi Önkormányzat Szolgáltatástervezési koncepciója
Kenderes Városi Önkormányzat Sportkonceptiója (2018-2023)
Kenderes Városi Önkormányzat Integrált Településfejlesztési Stratégiája
Kenderes Városi Önkormányzat Közoktatási Esélyegyenlőségi Programja

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A karcagi kistérség 5 települést foglal magába (Kenderes Karcag, Kisújszállás, Berekfürdő, Kunmadaras). A térségen belüli együttműködés jó.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. E mellett célszerű és szükséges támaszkodni egyéb adatforrásokra: releváns (helyi, térségi, országos) kutatások adataira, az önkormányzat által gyűjtött adatokra, illetve a partnerek által nyújtott adatszolgáltatásra. Mindezek alapján vázolható fel a település átfogó helyzetképe esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá válik, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése.

2.4 A cél kapcsolódása országos szakma politikai stratégiához:

Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei:

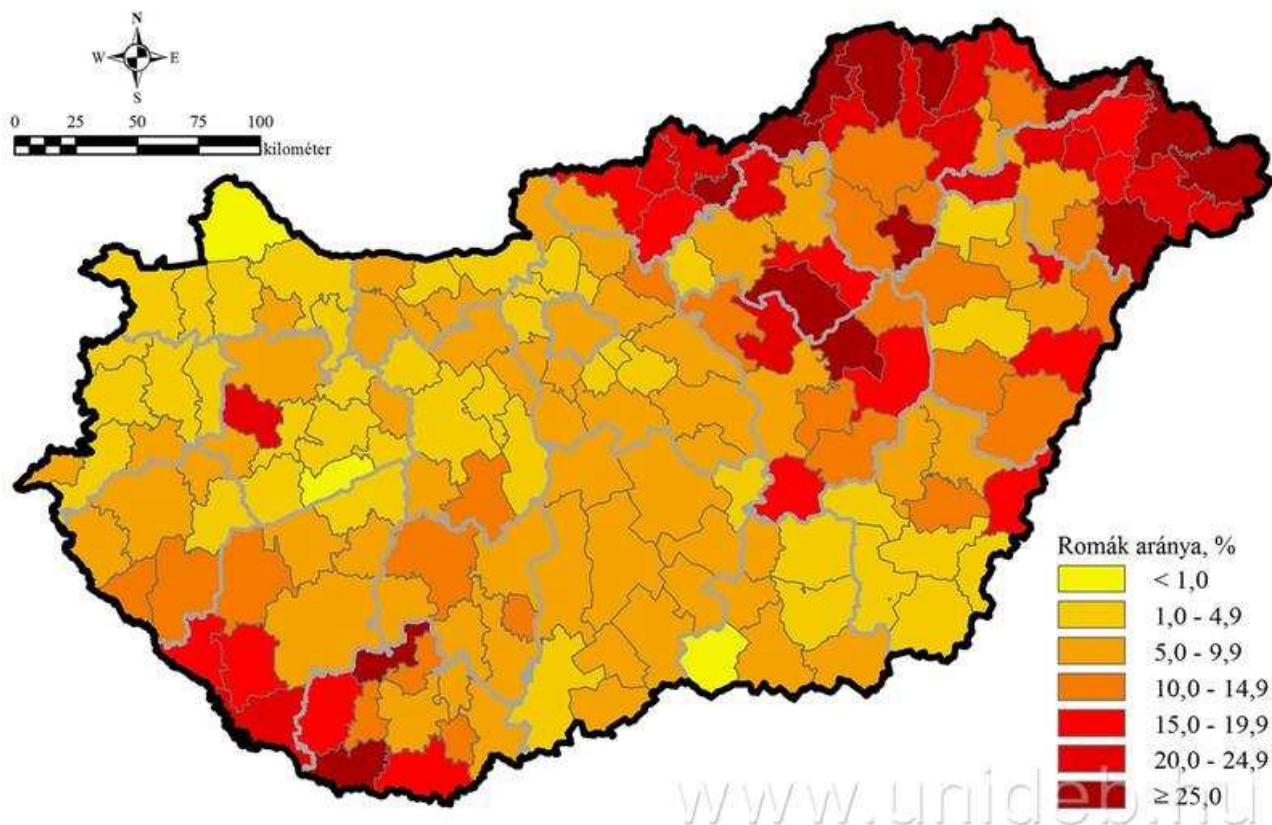
- Új Roma Stratégia (2019-2030)
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
- „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
- Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
- Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
- Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A roma nemzetiség arányáról pontos adat a törvényi szabályozások miatt nem áll rendelkezésre. Becslések szerint, illetve a Debreceni Egyetem legújabb kutatásának³ eredményeire támaszkodva mondhatjuk azt, hogy a Karcagi járásban a romák aránya 15,0 és 19,9 % között van, ami feltehetőleg megegyezik a településünkön élő romák arányával.

A roma népesség aránya a járásokban a DE felmérés (2010-13) alapján

Általános probléma a munkajövedelem hiánya, rossz anyagi helyzet, az oktatási rendszerből való kiesés.

A roma gyermekek esélyegyenlőségének megteremtése érdekében jelentős lépés volt a város Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzésének elkészítése 2010 tavaszán.

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, melynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek között a rendszerváltást követően a munkahelyek

³ Péntes J., Tátrai P., Pásztor István Z. : A roma népesség területi megoszlásának változása Magyarországon az elmúlt évtizedekben, Területi statisztika, 2018 (kép forrása: https://hirek.unideb.hu/hu/hir/20180227_egyedulallo-romakutatas)

megszűnése, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére- nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira – a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetőek vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység (a „szegénység fiatal arca, a szegények mintegy 30%-a 0-17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több, mint fele községekben él.)

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ez utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, am a kettő nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.⁴

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység szociológiai meghatározása esetén a végső mérőeszköz legtöbbször a jövedelem. Szegénynek kell tekinteni egy személyt, egy családot, illetve egy embercsoportot abban az esetben, ha a rendelkezésükre álló erőforrások (anyagi, kulturális, társadalmi) oly mértékben korlátozottak, hogy kizárják őket a minimálisan megkövetelhető életformából.

A folyamatosan csökkenő és gyorsan öregedő népesség miatt a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, köztük a cigányok/romák kizáródásának gazdasági és költségvetési költségei különösen akut problémát jelentenek. Magyarország népessége 2021-re 3,2 százalékkal is csökkenhet a 2009. évihez képest, miközben a 65 éves és idősebb népesség aránya 20,6 százalékra nő. Ezek a népesedési folyamatok az egyre csökkenő munkavállalási korú népességre különösen magas terhet rónak, mert velük párhuzamosan a nyugdíjrendszer és az egészségügy kiadásainak nagyobb mértékű növekedése várható. Ez a helyzet csak egy olyan munkavállalási korú népesség segítségével lesz javítható, amelyben minden közösség teljes egészében részt vesz a munkaerőpiacon (STRATÉGIA 2011).⁵

Az alábbi diagram mutatja a 100 lakosra jutó adófizetők számát Kenderesen.

Amint a diagramon is látszik, az adófizetők száma folyamatos emelkedést mutat, ami 2016-ban 51,3%, amely arány átlagos értéknek mondható megyei és országos szinten.

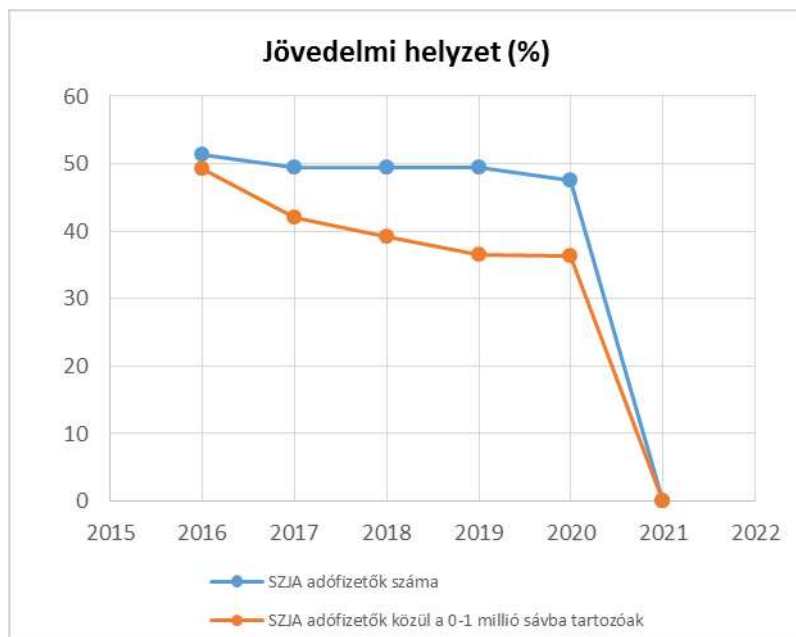
⁴ Cserti-Csapó-Orsós, 2012

⁵ Cserti-Csapó-Orsós, 2012

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	51,30	49,26
2017	49,52	41,98
2018	49,49	39,18
2019	49,39	36,49
2020	47,59	36,32
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön a 2016-tól a SZJA adófizetők száma folyamatosan csökken és az adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók száma is folyamatosan csökkent. Sajnos jóval alulmarad nemcsak az országos, hanem a járási átlagtól is.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

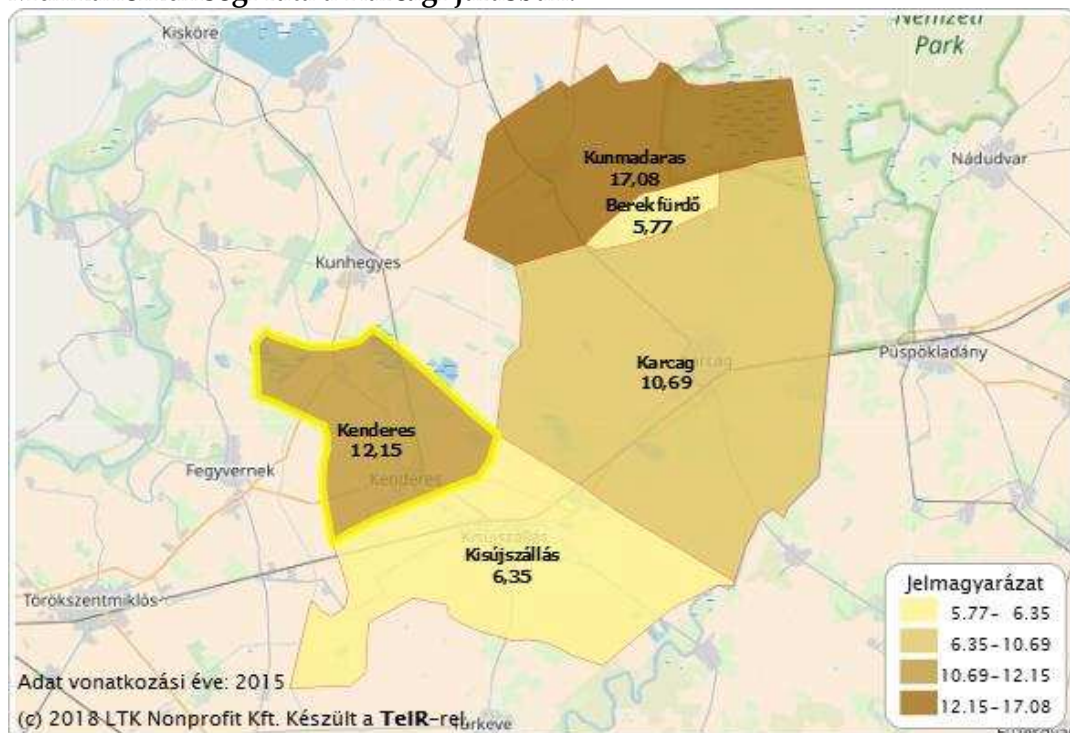
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A nyolcvanas években kezdődő, a rendszerváltást követően kibontakozó gazdasági, társadalmi változások a munkaerő-piacot, a foglalkoztatottságot alapvetően érintették: Kenderesen is egyre több aktív kereső vált munkanélkülivé, a legnagyobb érvágást a Repülőgépes Szolgálat kenderesi telephelyének felszámolása jelentette, amelynek következtében közel 100 dolgozó vesztette el munkahelyét. 1990 óta folyamatosan alakultak különböző gazdasági társaságok, egyéni vállalkozások, ugyanakkor szűntek is meg olyanok, amelyek nem bizonyultak sikeresnek. A 2008-ban kezdődő gazdasági válság csak súlyosbította az országot, és ezen belül Kenderes igen magas munkanélküliségi helyzetét, miközben a szociális ellátó rendszer nem ösztönözte a segélyezetteket a munkaerőpiacon való megjelenésre. Többek között emiatt vált szükségessé a közfoglalkoztatás rendszerének átalakítása, amely a válság munkaerő-piaci hatásainak tompítása érdekében nagyobb hangsúlyt kapott.

Ahogy az ábrán is jól látható, a 2007 és 2015 közötti időszakban Kenderesen igen magas szintű volt a munkanélküliségi ráta, mely 2013. évtől egyre csökkenő tendenciát mutat, bár így is jelentős. A városvezetés törekszik arra, munkahelyek létesüljenek településünkön, azonban vélhetően a közfoglalkoztatás következtében javult a munkanélküliségi ráta. A javulásban fontos szerepet játszik azonban még a környező településekre betelepülő nagyvállalkozások munkaerőt elszívó ereje is.

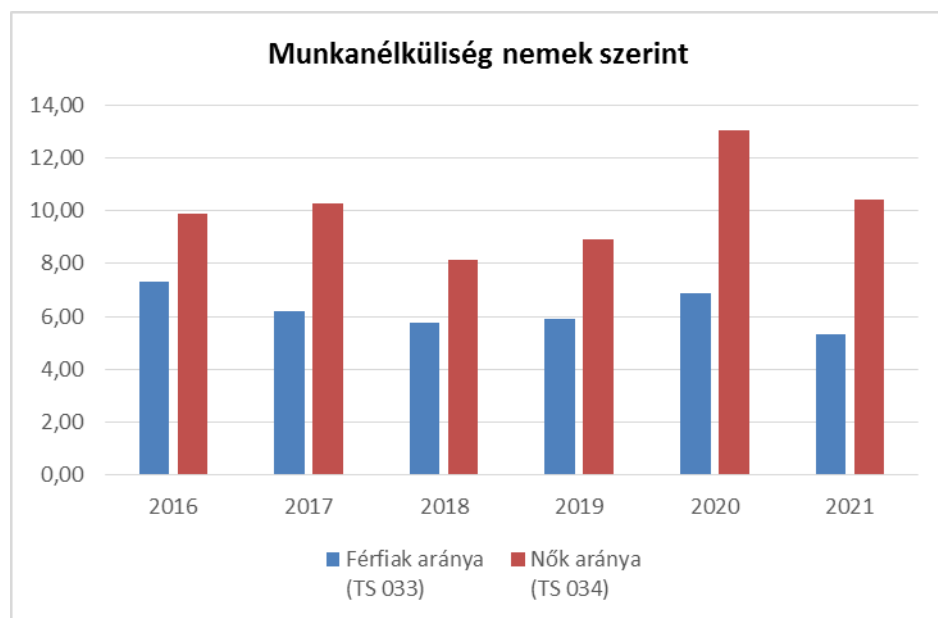
Munkanélküliségi ráta a Karcagi járásban:

A munkanélküliségi ráta szerint a nyilvántartott álláskeresők 2016-2021 évekre vonatkozóan a nők munkanélküliség aránya magasabb a férfiak arányánál. Ez függ a nők családban betöltött szerepüknél fogva. Változó a nyilvántartott álláskeresők aránya, a férfiaknál csökkenő tendenciát mutat. A nyilvántartásból kikerülő álláskeresők, nem biztos, hogy bejelentett munkavállalók. Sok az alkalmi munkából élők száma, alkalmi munkavállalói kiskönyvvvel rendelkező vagy egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerinti munkavégzést végző munkavállaló.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	7,33	9,90	8,62%
2017	6,21	10,26	8,24%
2018	5,74	8,13	6,94%
2019	5,93	8,90	7,42%
2020	6,86	13,06	9,96%
2021	5,31	10,43	7,87%

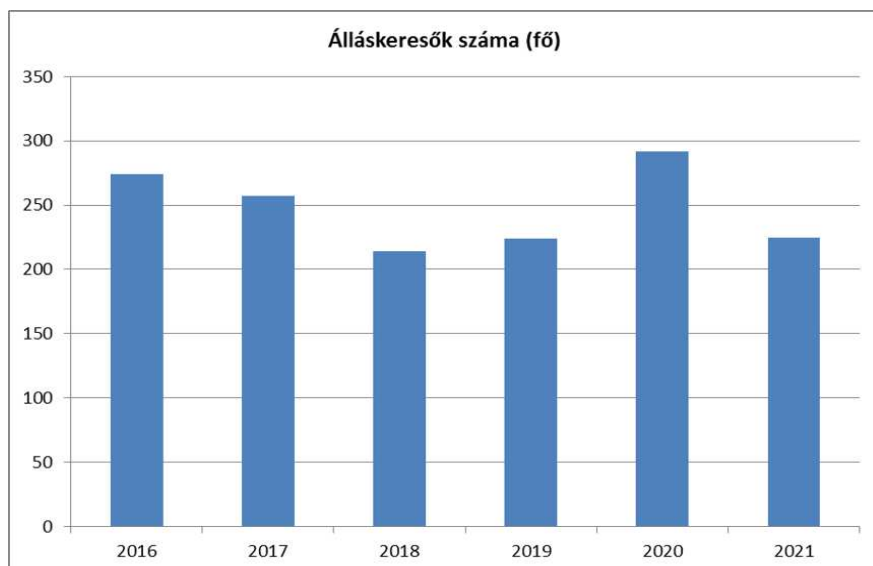
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

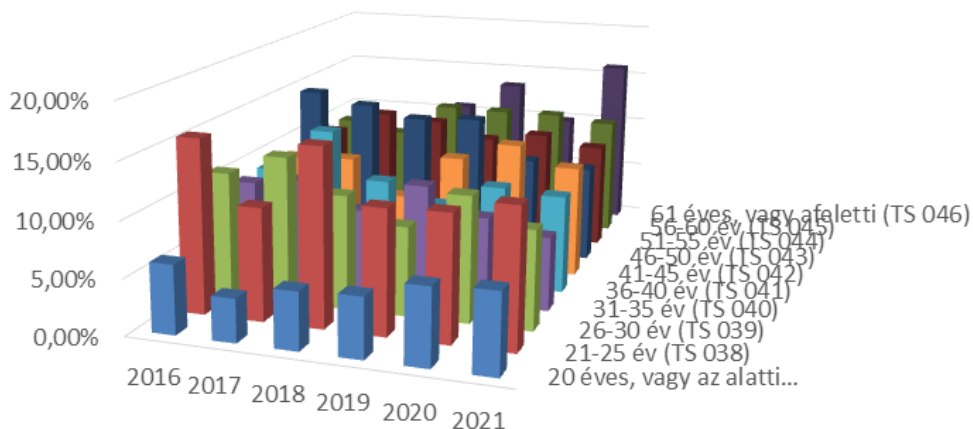
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	274	257	214	224	292	225
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	17,00	10,00	11,00	12,00	20,00	16,00
	%	6,20%	3,89%	5,14%	5,36%	6,85%	7,11%
21-25 év (TS 038)	Fő	43,00	26,00	34,00	25,00	33,00	28,00
	%	15,69%	10,12%	15,89%	11,16%	11,30%	12,44%
26-30 év (TS 039)	Fő	31,00	34,00	22,00	18,00	33,00	20,00
	%	11,31%	13,23%	10,28%	8,04%	11,30%	8,89%
31-35 év (TS 040)	Fő	25,00	25,00	16,00	23,00	23,00	15,00
	%	9,12%	9,73%	7,48%	10,27%	7,88%	6,67%
36-40 év (TS 041)	Fő	25,00	34,00	19,00	16,00	27,00	20,00
	%	9,12%	13,23%	8,88%	7,14%	9,25%	8,89%
41-45 év (TS 042)	Fő	25,00	24,00	13,00	23,00	35,00	23,00
	%	9,12%	9,34%	6,07%	10,27%	11,99%	10,22%
46-50 év (TS 043)	Fő	40,00	35,00	27,00	29,00	27,00	20,00
	%	14,60%	13,62%	12,62%	12,95%	9,25%	8,89%
51-55 év (TS 044)	Fő	26,00	30,00	24,00	22,00	31,00	22,00
	%	9,49%	11,67%	11,21%	9,82%	10,62%	9,78%
56-60 év (TS 045)	Fő	26,00	22,00	25,00	26,00	34,00	25,00
	%	9,49%	8,56%	11,68%	11,61%	11,64%	11,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	16,00	17,00	23,00	30,00	29,00	36,00
	%	5,84%	6,61%	10,75%	13,39%	9,93%	16,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

- 20 éves, vagy az alatti (TS 037)
- 21-25 év (TS 038)
- 26-30 év (TS 039)
- 31-35 év (TS 040)
- 36-40 év (TS 041)
- 41-45 év (TS 042)
- 46-50 év (TS 043)
- 51-55 év (TS 044)
- 56-60 év (TS 045)
- 61 éves, vagy afeletti (TS 046)

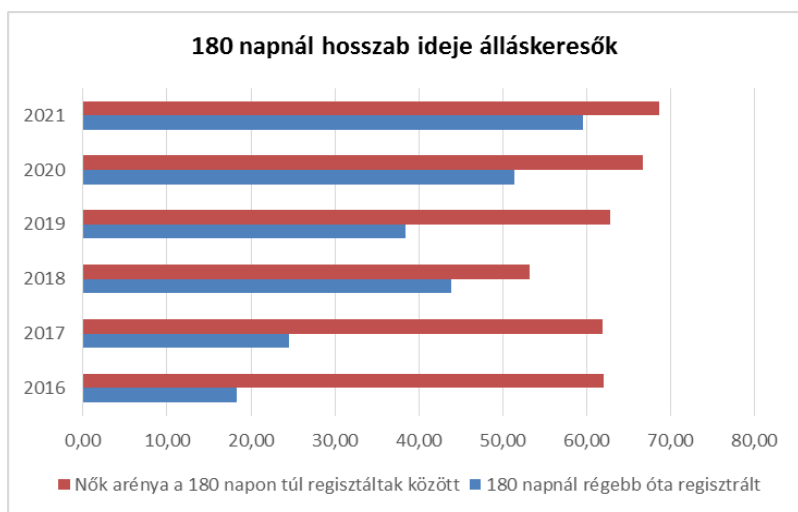
A táblázat adataiból kiderül, hogy a legnagyobb számban a 21-25 év közötti, munkatapasztalat nélküli korosztály van jelen a Munkaügyi Központokban. A legnagyobb növekedést azonban az 59 év feletti korosztály esetében találjuk. Ennek oka egyrészt a megemelkedett nyugdíjkorhatár, másrészt az, hogy bár ez a korosztály nagy munkatapasztalattal bír, a munkaadók nem szívesen alkalmaznak 59 év feletti munkavállalókat.

A munkanélküliség egyik legfontosabb tényezője, és a mélyszegénység kialakulását rendkívüli módon befolyásolja az, hogy milyen hosszú időre kerül ki valaki a munkaerőpiacról: a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek számát nemenkénti bontásban is tartalmazza a következő táblázat.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	18,25	62,00
2017	24,51	61,90
2018	43,93	53,19
2019	38,39	62,79
2020	51,37	66,67
2021	59,56	68,66

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ahogy a táblázatból kitűnik, illetve a diagramokon is látható, a 180 napon túl nyilvántartott álláskeresők száma 2016-tól kezdődően nagymértékben nő. Azonban az ilyen hosszú ideje álláskeresők között viszonylag magas a nők aránya. Véltetően ennek az a gyermek(ek) megoldatlan felügyelete volt az oka. Az Önkormányzat a mini bölcsődei férőhelyek kialakításával szeretné hozzásegíteni a munka világába történő visszatérését azoknak az anyukáknak, akiknek a gyermeke 3 éves kor alatti és a gyermek napközbeni felügyelete korábban kizárólag az édesanya otthonmaradásával volt megoldott.

A tartós munkanélküliek aránya az összes munkanélküli százalékában c. diagramon látható, hogy 2016 és 2021 közötti időszakban az arány megközelíti az országos, megyei, járási szintet. 2016-ban azonban már csak 18,25%, míg a járásban az arány 40,74 %. Elmondhatjuk, hogy a településen egyre több embernek sikerül munkát találnia, még ha csak időlegesen is (véltetően közmunkával), de így kikerül a tartós munkanélküliek közül, ismét munkatapasztalatot szerez, amely alkalmassá teszi az elsődleges munkapiacra történő foglalkoztatásra.

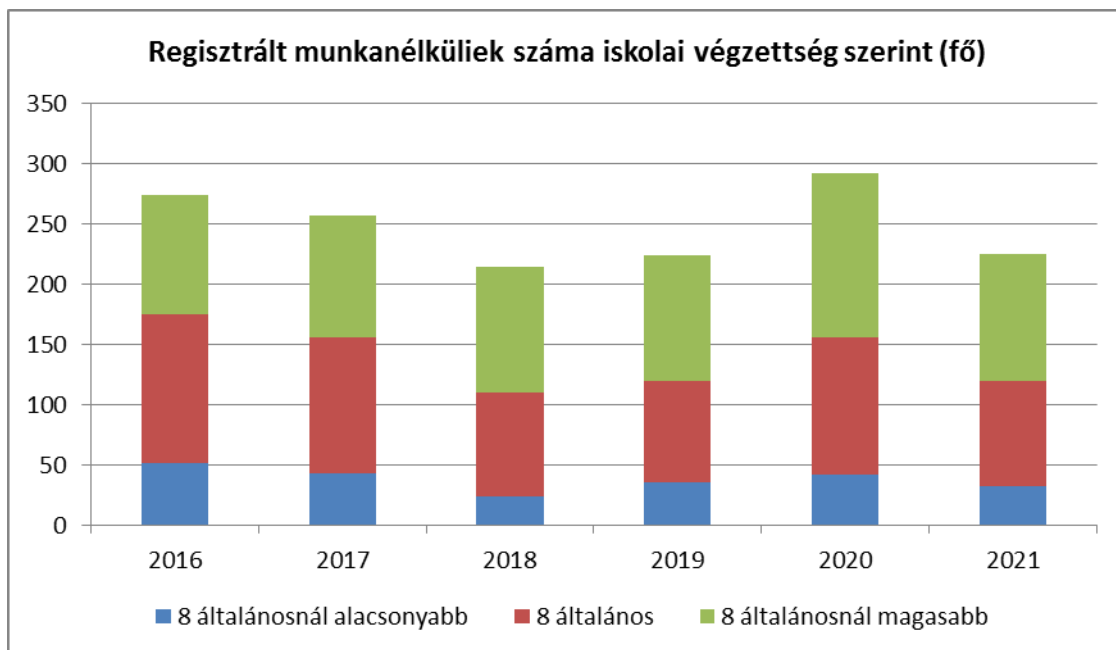
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Egy településen az alap-, közép-, esetleg a felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők és az eszközellátottság tekintetében is. Egy adott település alap-, közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező népességének arányát mindez együttesen határozza meg, különösen akkor, amikor kiemelkedő tekintettel kell lenni a környező városok elszívó hatása által generált magas fiatalkori elvándorlásra. A népesség korösszetétele hasonló súllyal esik latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya magasabb végzettséget is jelent.⁶

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	274	51	18,61%	124	45,26%	99	36,13%
2017	257	43	16,73%	113	43,97%	101	39,30%
2018	214	24	11,21%	86	40,19%	104	48,60%
2019	224	35	15,63%	85	37,95%	104	46,43%
2020	292	42	14,38%	114	39,04%	136	46,58%
2021	225	32	14,22%	88	39,11%	105	46,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

⁶ Kenderes Város Önkormányzata Integrált Településfejlesztési Stratégia Megalapozó vizsgálat, 2017

Kenderes városban 2016 és 2021 közötti időszakban számottevően csökkent azoknak a száma, akik iskolai végzettséggel nem rendelkeznek. Sajnos, a nemek között még mindig a nők azok, akik arányaiban többen vannak iskolai végzettség nélkül, ennek magyarázata lehet a korai gyermekvállalás.

Ha a regisztrált munkanélkülieket iskolai végzettségük tekintetében vizsgáljuk megállapítható, hogy a munkanélküliek száma csökkenő tendenciát mutat, a regisztrált munkanélküliek között egyre kisebb számban vannak azok, akik 8 általánosan alacsonyabb végzettségűek. A legfeljebb 8 általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek aránya sajnos a településen magasán meghaladja mind az országos, mind a megyei, járási szintet még 2017-ben is. Középfokú végzettség hiányában a szakképzések többsége sem szerezhető meg, így ezek a munkavállalók a munkaerőpiac csak olyan területein tudnak elhelyezkedni, ahol speciális szaktudásra nincs szükségük. Iskolarendszeren kívüli szakképzettséget szerezhet a nyilvántartott álláskereső az illetékes Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül pl. a közfoglalkoztatási program keretein belül.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak, és ki lehet közfoglalkoztató.

A 2011-ben bevezetett közfoglalkoztatás új rendszere 2018-ra jelentősen átalakult, a legfontosabb célja és rendeltetése azonban továbbra is az, hogy minél több munkára képes és kész, aktív korú, szociálisan rászoruló ember számára biztosítson munkalehetőséget.

A közfoglalkoztatás sok területet fed le, megtalálható benne többek között mezőgazdaság (zöldség, gyümölcs, takarmánynövények termesztése, kisállat tartása), bio- és megújuló energianyújtás, a település összképének javítása, belvízelvezetés, mezőgazdasági földutak rendbetétele, illegális hulladéklerakó helyek felszámolása, közúthálózat javítása.

Mindezek révén a települések nagyot léptek az önfenntartóvá váláshoz vezető úton, megalapozták az új típusú szociális szövetkezet jövőbeni működését, helyben teremtettek munkalehetőséget, esélyt az önellátásra a hátrányos helyzetű álláskeresők számára.

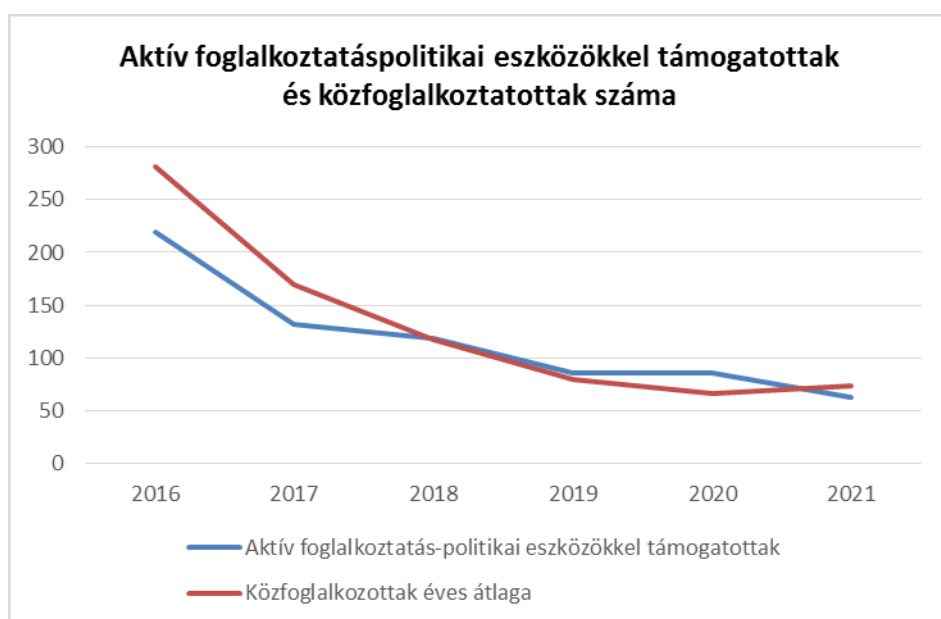
A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

Világos cél, hogy a közfoglalkoztatási programok úgy kerüljenek megvalósításra, hogy azok értéket teremtsenek, és egész évben megvalósítható, hasznos munkát biztosítsanak. Emellett fontos, hogy a közfoglalkoztatottak visszakerüljenek az elsődleges munkaerőpiacra, ezt segíti a közfoglalkoztatási programokat kiegészítő képzési programok is.

Az alábbi táblázat megmutatja, hogy Kenderesen 2016. és 2021. év közötti időszakban mennyi volt a közfoglalkoztatásban résztvevők havi átlagos létszáma:

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	219	282
2017	132	169
2018	118	117
2019	86	80
2020	86	66
2021	62	74

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Karcagi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának tájékoztatása alapján az alábbi programokkal segítették a fiatalok foglalkoztatását.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	<i>van/nincs</i>	<i>Felsorolás</i>
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		-
	<i>nincs</i>	-
		-
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzasközpontban		-TÁMOP 1.1.2 (2015-ig)
	<i>van</i>	-GINOP 5.2.1
		-TOP 5.1.2, TOP 5.1.1
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		-
	<i>nincs</i>	-
		-
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban		-
	<i>nincs</i>	-
		-

Forrás: JNSZM Kormányhivatal Karcagi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok száma

<i>fő</i>	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzaskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzaskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2013	-	-	2	1	-	-	-	-
2014	-	-	9	3	-	-	-	-
2015	-	-	16	16	-	-	-	-
2016	-	-	23	30	-	-	-	-
2017	-	-	24	40	-	-	-	-

Forrás: JNSZM Kormányhivatal Karcagi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

	<i>Van/nincs</i>	<i>Felsorolás</i>
felnőttképző programok a településen	<i>Van</i>	-TÁMOP 2.1.6 -GINOP 6.1.1 -
felnőttképző programok a vonzasközpontban	<i>Van</i>	- TÁMOP 2.1.6 -GINOP 6.1.1 -
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen	<i>nincs</i>	- - -
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzasközpontban	<i>van</i>	-Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály- vásárolt munkaerőpiaci szolgáltatás (2013-2016) - -
Helyi foglalkoztatási programok a településen	<i>nincs</i>	- - -
Helyi foglalkoztatási programok a vonzasközpontban	<i>van</i>	-TOP 5.1.2 - -

Forrás: JNSZM Kormányhivatal Karcagi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály

3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő felnőttek száma

<i>fő</i>	felnőttképző programok a településen		felnőttképző programok a vonzasközpontban		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzaskörzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzaskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2013	33	54	6	-	-	-	90	61	-	-	4	5
2014	14	20	-	-	-	-	99	150	-	-	5	12
2015	-	-	-	-	-	-	122	171	-	-	5	18
2016	24	50	1	-	-	-	110	135	-	-	8	14
2017	-	-	-	4	-	-	117	121	-	-	18	25

Forrás: JNSZM Kormányhivatal Karcagi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Városunkban az önkormányzat a mélyszegénységben élőket, illetve a romákat leginkább a közfoglalkoztatási programokon keresztül foglalkoztatja.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívok együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.⁷

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló [2003. évi CXXV. törvény](#) 21§-a foglalkozik a foglalkoztatás területén megjelenő hátrányos megkülönböztetéssel. A törvény szerint az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen a következő rendelkezések meghatározásakor, valamint azok alkalmazásakor:

- a) a munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;
- b) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben;
- c) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítésében és megszüntetésében;
- d) a munkavégzést megelőzően vagy annak folyamán végzett képzéssel kapcsolatosan;
- e) a munkafeltételek megállapításában és biztosításában;
- f)* a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján járó juttatások, így különösen a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. § (2) bekezdésében meghatározott munkabér megállapításában és biztosításában;
- g) a tagsággal vagy részvétellel kapcsolatban a munkavállalók szervezeteiben;
- h) az előmeneteli rendszerben;
- i)* a kártérítési, illetve a fegyelmi felelősség érvényesítése során, valamint
- j)* a munkavállalók szülői és munkavállalói kötelezettségeinek összehangolását és a gyermek gondozására fordítható idő növelését elősegítő szülői szabadság kérelmezésével, illetve igénybevitelével összefüggésben.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

2015. március 1-jével jelentősen átalakult a pénzbeli és természetbeni szociális támogatások rendszere, mely változások az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt célcsoportok támogatását számottevően befolyásolták. Ezzel egyidőben bekövetkezett hatáskörváltás alapján jelenleg a járási hivatalok állapítják meg a következő ellátásokat: aktív korúak ellátása, időskorúak járadéka, ápolási díj, közgyógyellátás (alanyi és normatív alapon) és az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság. Az Önkormányzat az egyéb, szociális-, család- és gyermekvédelmet szolgáló ellátásokat települési támogatás címen nyújtja, melyeknek jogosultsági feltételeit, az ellátások megállapításának, valamint azok kifizetésének, folyósításának szabályait az Önkormányzat a szociális ellátásokról szóló 8/2018. (VI.20.) rendeletében rögzítette. A rendelet alapján a helyhatóság rendkívüli települési támogatásként temetési támogatást, eseti támogatást, valamint krízistámogatást nyújt, továbbá köztemetést biztosít.

⁷ http://www.egyenlobanasmod.hu/tanulmanyok/hu/Foglalkozasi_Tardos_Katalin.pdf

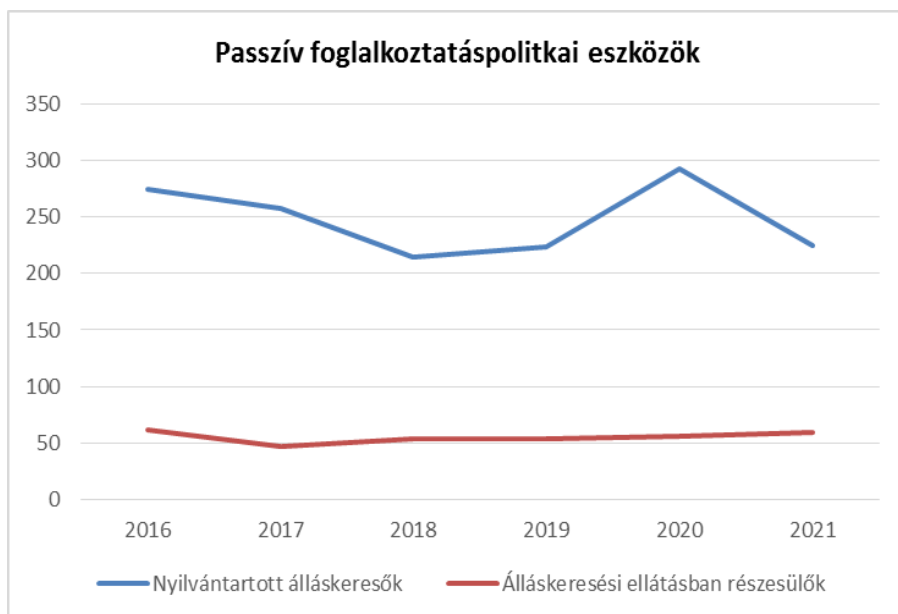
Természetbeni támogatásként nyújtja az Önkormányzat a 70 év felettek részére „élelmiszer utalvány” formájában nyújtott támogatást, az iskola-, óvoda-, továbbá a közép-és felsőfokú iskolakezdési támogatást. 2017. évtől a helyi általános iskolás gyermekek tanulmányi támogatásával, 2018. évtől pedig a tanulmányi versenyen szereplő általános iskolás tanulók támogatásával bővült az ellátások köre.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény szerint (a továbbiakban: Ft.) : „Az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői segélyt (a továbbiakban: álláskeresői segély) kell megállapítani, ha

- a)[±] rendelkezik a 25. § (1) bekezdésének d) pontjában, meghatározott feltételekkel, és
- b)[±] a kérelem benyújtásának időpontjában a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült és az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresői járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv - kereső tevékenység miatt - megszüntette és az álláskereső álláskeresői járadékra ismételten nem szerzett jogosultságot,
- c)[±] az álláskeresői járadék folyósításának kimerítését, vagy a b) pontban meghatározott megszüntetését követően három éven belül betöltötte a b) pontban meghatározott életkort, és
- d)[±] rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és
- e)[±] korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	274	9,31%	62	22,63%
2017	257	8,87%	47	18,29%
2018	214	7,63%	54	25,23%
2019	224	8,12%	54	24,11%
2020	292	11,19%	56	19,18%
2021	225	8,87%	59	26,22%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

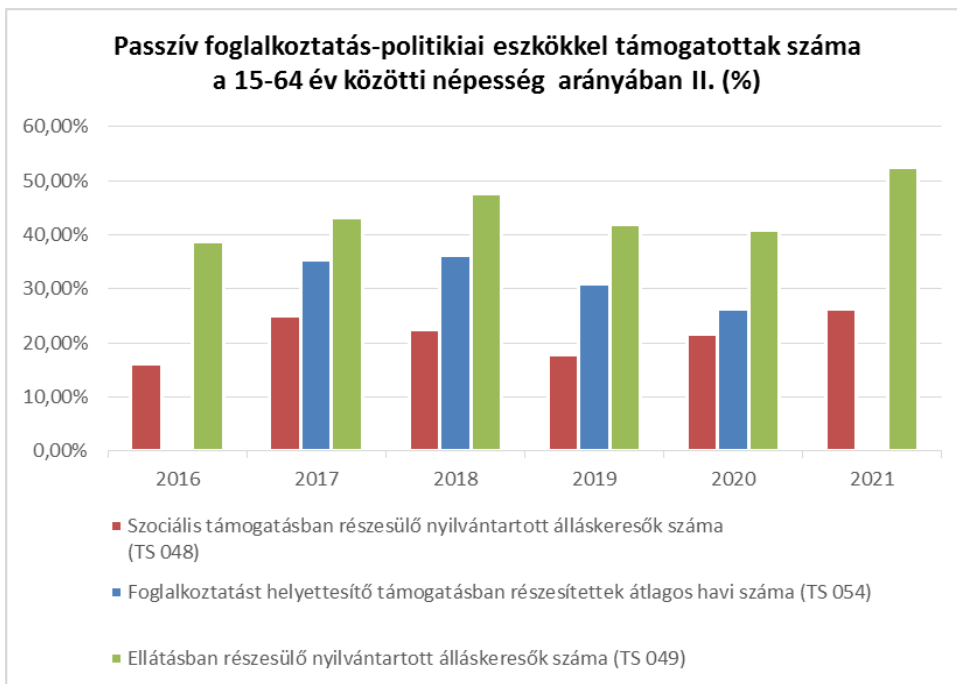

A fenti táblázat alapján láthatjuk, hogy az álláskeresési segélyben részesülők száma 2016 óta folyamatosan csökken, arányuk a 15-64 év közötti állandó lakosságszámhoz viszonyítva az elmúlt években közel állandónak tekinthető.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	44	16,06%	n.a.	-	106	38,69%
2017	64	24,90%	91	35,39%	111	43,19%
2018	48	22,43%	77	36,09%	102	47,66%
2019	40	17,86%	69	30,99%	94	41,96%
2020	63	21,58%	77	26,33%	119	40,75%
2021	59	26,22%	n.a.	-	118	52,44%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az FtI szerint: „Álláskeresői járadék illeti meg azt, aki

a) álláskereső,

b)* az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap - a 27. § (1) bekezdésében meghatározott - jogosultsági idővel rendelkezik,

c)*

d)* munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.”

Ezen táblázat adataiból látható, hogy a regisztrált munkanélküliek száma 2016 óta folyamatos csökkenést mutat, azonban az álláskeresői járadékra jogosultak aránya javul.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	30
2018	30
2019	29
2020	28
2021	n.a.

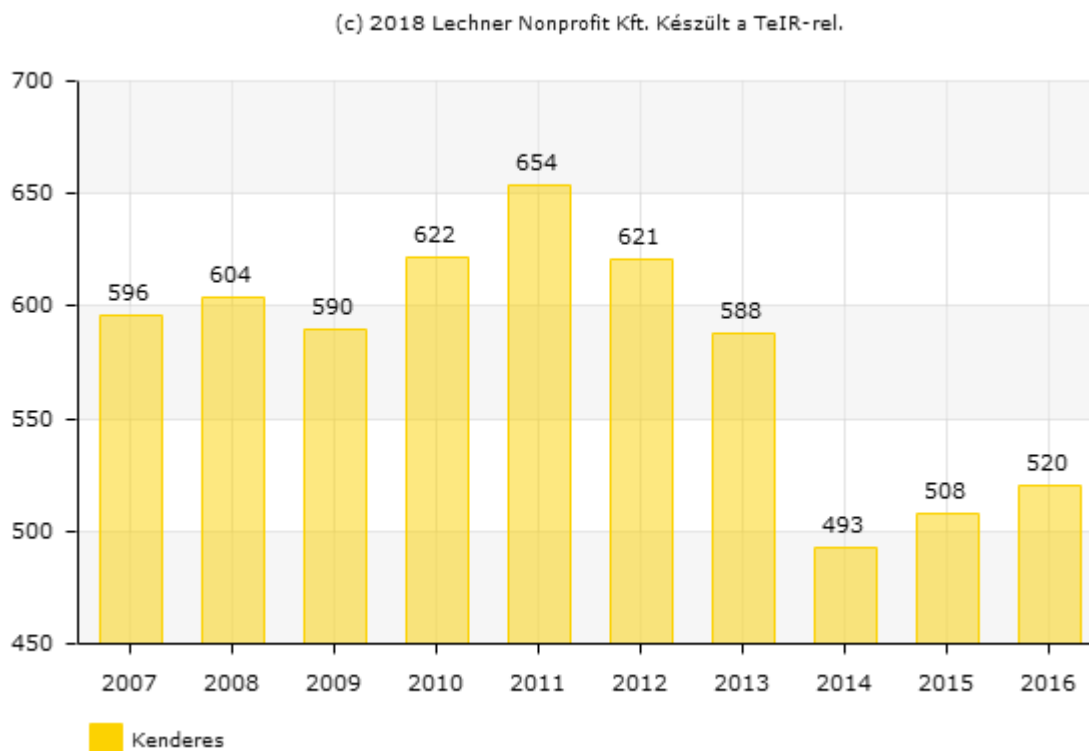
Forrás: TeIR, KSH

A fenti táblázat mutatja meg az aktív korúak ellátásaiban részesülők számát, illetve arányát. Megállapítható, hogy bár az ellátásokban részesülők száma nő, azonban az arányuk azonban csökkenő tendenciát mutat. Az aktív korúak ellátásán belül, a **foglalkoztatást helyettesítő támogatásra** jogosultak száma a lakosság szociális és foglalkoztatási helyzetének egyik indikátora. Jelzi, hogy hányan élnek a településen olyanok, akik munkanélküliként már nem jogosultak álláskeresési támogatásra, s megélhetésük más módon sem biztosított, vagyis családjukban az egy fogyasztási egységre jutó jövedelmük nem haladja meg a nyugdíjminimum 90%-át (2022-ben 25.650 Ft), és vagyonuk nincs.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság a gyermekvédelmi rendszer részét képezi ugyan, bemutatása mégis indokolt, mert érzékeny indikátora az adott település jövedelmi viszonyainak. Megmutatja, hogy hány gyermek él olyan családban, ahol az egy főre jutó jövedelem nem éri el a nyugdíj legkisebb összegének 145%-át (41.325 Ft), a gyermekvédelmi törvény által meghatározott esetekben a 135%-át (38.475 Ft).

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma (fő)

A következő diagramon látható, hogy a 2013 és 2014 közötti drasztikus csökkenést követően sajnos ismét egyre többen jogosultak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre. Elmondható, hogy az utóbbi időben egyre többen kérnek nem intézményesített gyermekekre gyermekvédelmi kedvezményt, aminek az oka a szünidei étkeztetés (5 hónapos kortól jár), a gyermekvédelmi utalványhoz való hozzájutás, illetve a csomagostásban való részesedés.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

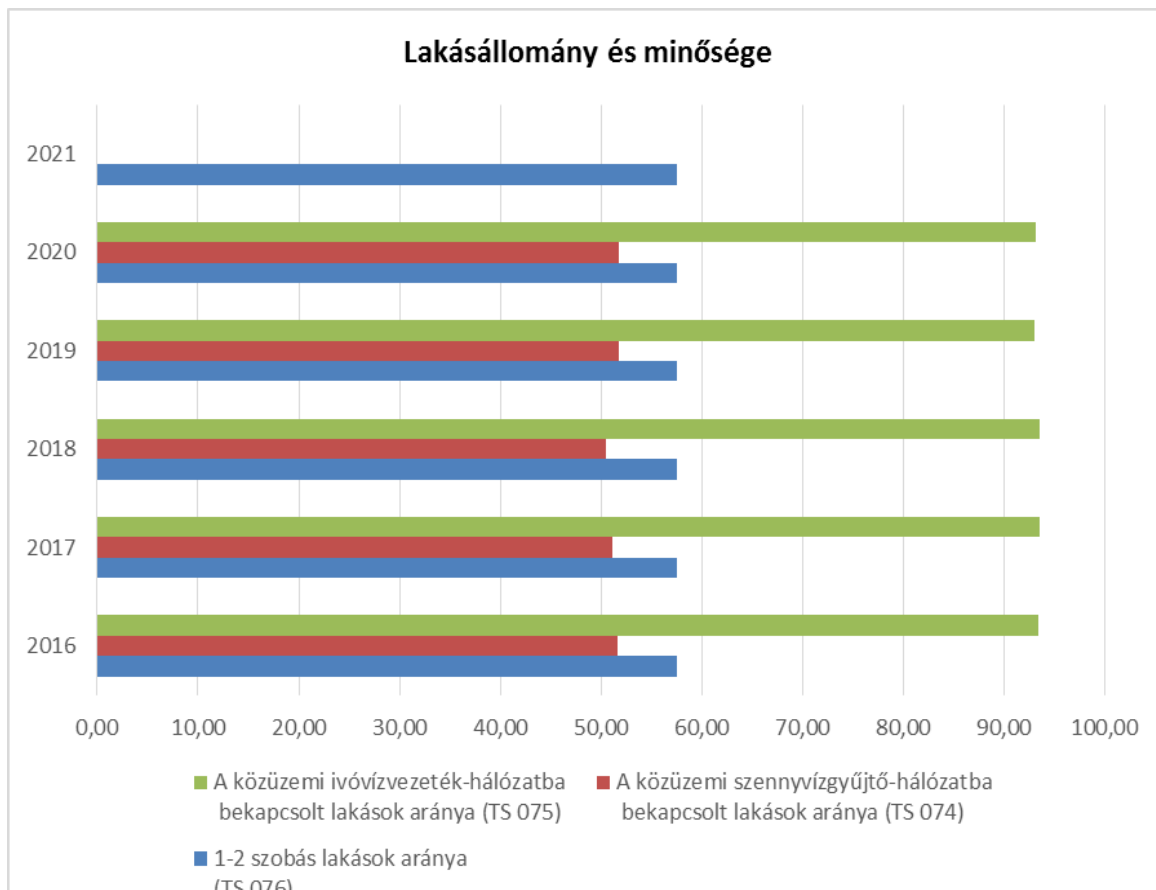
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	1943	0	0,00	57,54	51,62	93,41
2017	1940	0	0,00	57,53	51,13	93,56
2018	1941	1	0,52	57,50	50,54	93,51
2019	1940	0	0,00	57,47	51,75	93,04
2020	1940	0	0,00	57,47	51,80	93,14
2021	1940	0	0,00	57,47	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

2016. évben Kenderesen a lakásállomány száma 1943 lakás.

Komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül (%)

Félkomfortos az a lakás, üdülő, amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhellyel, továbbá fürdőhellyel vagy vízöblítéses WC-vel, villannyal, vízellátással és egyedi fűtési móddal rendelkezik. Komfort nélküli az a lakás, üdülő, amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhellyel, valamint egyedi fűtési móddal rendelkezik. A komfortfokozatok egyikébe sem sorolható lakások a szükség- és egyéb lakások. A népszámlálás adatai alapján.

A fenti adatokat megvizsgálva megállapíthatjuk, hogy sajnos a településünkön a lakott lakásokon belül nagyon magas az aránya komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakásoknak (24, 18%), amely arány mind a megyei, mind a járási szintet messze meghaladja. Ez a közel 25% a lakott lakások mintegy negyedét jelenti. A helyi lakosok életkörülményeinek vizsgálatában ez a mutató igen fontos.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat által fenntartott lakásbérlemények **száma 9 db 2016. évben**. A lakásépítések, az elmúlt években csökkentek, vagy stagnáltak. A gazdasági válság ezen a területen is éreztette hatását helyi szinten is.

b) szociális lakhatás

Kenderes Városi Önkormányzat szociális célú bérlakással nem rendelkezik. Az önkormányzat bérlakás helyzetének javítására, bérlakás építési programban gondolkodott ám ez pályázati forrás és a szükséges önerő nélkül nem kivitelezhető.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Erre vonatkozóan nem áll adat a rendelkezésünkre.

e) lakhatást segítő támogatások

A mindennapi életfenntartás mellett a lakás fenntartására fordított kiadások igen megterhelőek a célcsoport családjai számára. A terhek enyhítését szolgálta korábban a lakásfenntartási támogatás, amely támogatási forma 2015. március 1. óta nem kérelmezhető.

Városunkban – ahogy korábban már említettük- a rendkívüli települési támogatások között található eseti támogatás kérhető annak a kenderesi lakcímmel rendelkező személynek, aki vagy akinek a családja önhibáján kívül átmenetileg életfenntartási gondokkal küzd.

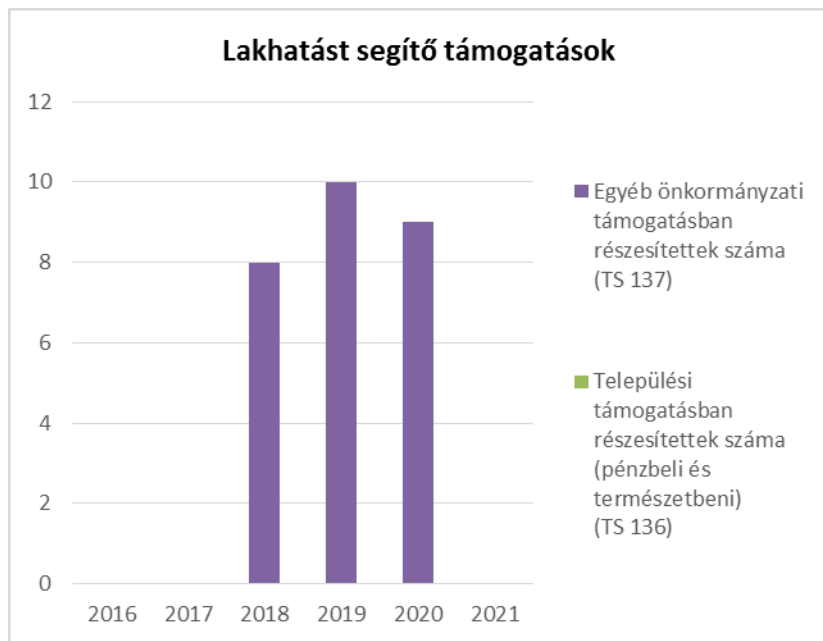
A lakhatást segítő támogatások között említjük meg az Önkormányzat 11/2016. (VI.30.) önkormányzati rendeletét a fiatal házások első lakóingatlanhoz jutása feltételeinek helyi támogatásáról. A rendeletben foglaltak teljesülése esetén vissza nem térítendő támogatásban részesülnek a fiatal házások. 2016. évben 2 db kérelem érkezett be, 2017. évben 1 db kérelem, 2018. évben – október 10. napjáig- 3 db kérelmet adtak be hozzánk, **2019-2021 évben nem érkezett kérelem.** Ezek a számok nem túl magasak, az érdeklődés nagyobb a benyújtott kérelmek számánál. Érdemes lenne megfontolni a jogosultsági feltételek újragondolását, hogy az Önkormányzat minél több fiatal tudjon a településen tartani azzal, hogy támogatja a lakásvásárlásukat.

f) eladósodottság

Kenderesen is komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő/ alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyúlt segítséghez ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki a fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	0
2018	n.a.	8
2019	n.a.	10
2020	n.a.	9
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakosság eladósodását mutatja a hivatalhoz érkezett Végrehajtó Irodák által küldött ún. Tájékoztató a lakóingatlanok lefoglalásáról elnevezésű dokumentumok száma is, mely 2018. október 11. napjáig 113 db volt.

A Pénzügyi és Városgazdálkodási Osztálytól kapott információk szerint az önkormányzati tulajdonú ingatlanokban élő bérlők a lakbéreket megfelelően fizetik, jelenleg hátralék nincs kimutatva.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Városunk mezőgazdasági jellegéből adódóan vonzáskörzetében több tanya ingatlan található, amelyek jellemzően magántulajdonban állnak. A tanya ingatlanok többsége közművel nem rendelkezik, elszigetelten a várostól távolabbi területeken helyezkednek el.

Bánhalma Kenderes közigazgatási területéhez tartozó külterületi lakott hely, ahol jelenleg 543-an élnek. A városrész alapvetően lakófunkcióval rendelkezik, melynek erősítése, minőségének javítása szükséges. A lakófunkció javításának alapvető eszköze a közösségi és kereskedelmi szolgáltatások minőségi javítása, illetve a zöldfelületek, közösségi terek revitalizálása. Mindezek mellett elengedhetetlen a közlekedési-és közmű infrastruktúra (utak, járdák, kerékpárutak, csapadékvíz-elvezető rendszerek) megfelelő szintre emelése, illetve a kiskereskedelmi szolgáltatások fejlesztésének ösztönzése.⁸ Az ingatlanok közművesítettek, a csatornahálózat kiépítése a sikeres KEHOP-2.2.2-es pályázatnak köszönhetően várhatóan 2019-ben elkezdődik.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete⁹

A szegregátumok az ún. alacsony státuszú népesség aránya, vagyis legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezőknek és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezőknek az aktív korúakon belüli aránya alapján jelölhető ki. Szegregátumnak minősülnek azok a területek, ahol az alacsony státuszú népesség aránya meghaladja az 50%-ot.

⁸ Kenderes Városi Önkormányzat : Integrált Településfejlesztési Stratégia, 2017. (28.old.)

⁹ Kenderes Városi Önkormányzat : Integrált Településfejlesztési Stratégia Megalapozó Vizsgálat, 2017.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. Rendelet 10. melléklete meghatározza a település szegregált és szegregációval veszélyeztetett területeinek lehatárolásához és térképi ábrázolásához szükséges adatokat. A szegregátumok és szegregációval veszélyeztetett területek a Központi Statisztikai Hivatal 2011. évi népszámlálási adatai alapján kerültek meghatározásra. Azon tömböket tekintjük veszélyeztetett területeknek, illetve szegregátumoknak, ahol a szegregációs mutató aránya meghaladja a 30, illetve a 35%-ot. Meghatározásra került a kormányrendeletben továbbá az is, hogy a 200 főnél népesebb települések esetében szegregátumnak, illetve szegregációval veszélyeztetett területnek azok az egybefüggő területek tekintendők, melyek megfelelnek a fenti mutatók egyikének, és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt.

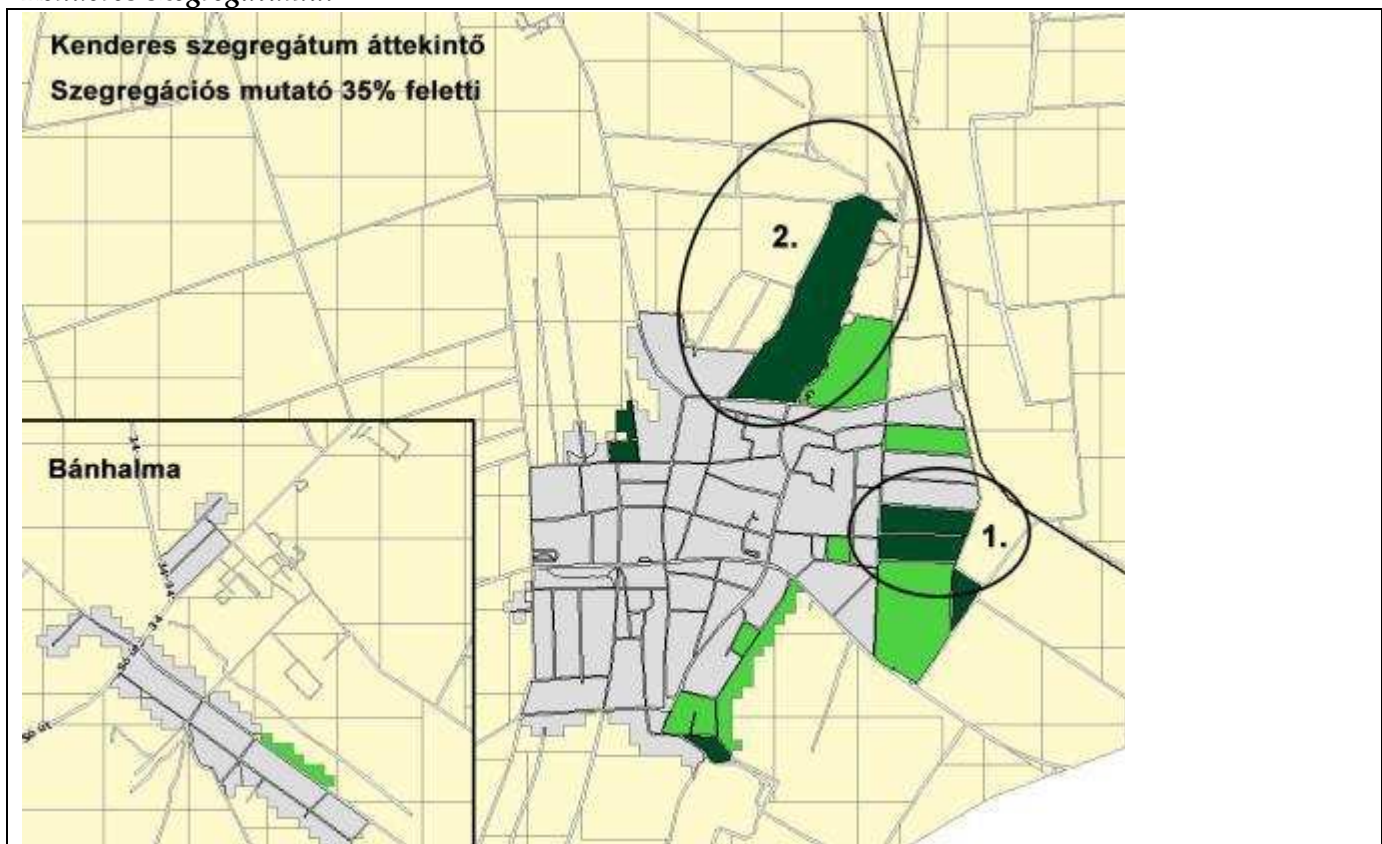
A 2011. évi népszámlálási adatok az önkormányzat birtokában lévő adatbázisokból nyert adatok alapján kerülnek aktualizálásra.

A KSH két területet határolt le:

1.sz. szegregátum: Dobó út - Damjanich út - József A. út

2.sz. szegregátum: Magyar út - Vasút út - Kinizsi út

Kenderes szegregátumai

2011. évi népszámlálás, KSH.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

1. számú szegregátum:

A KSH a **Dobó út - Damjanich út - névtelen u. - Petőfi út - József A. út** által határolt tömböt szegregátumként határozta le. A területen élők száma 275 fő, a szegregációs mutató 47,4%. A 0-14 évesek aránya 28,7%. (városi arány 14,6%). A 60 év feletti aránya 9,1% (városi arány 22,4%). Az aktív korúak több mint 75%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások több mint 61%-ban egyetlen foglalkoztatott sincs. A felsőfokú végzettségű nincs a szegregátumban.

Az 1. számú szegregátum térképe

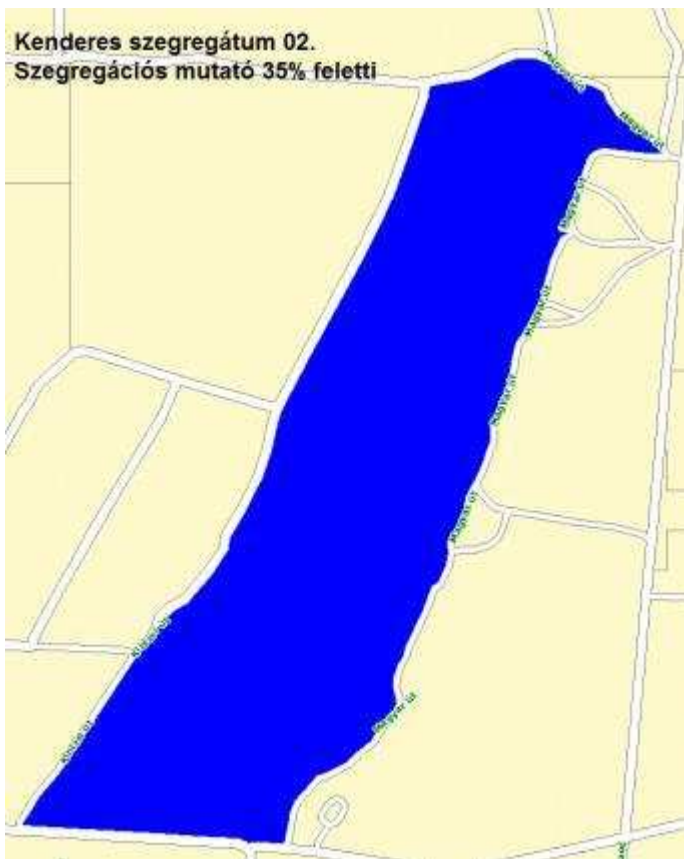
A területen található lakások száma 88 db, ezek 50%-a alacsony komfortfokozatú. A lakások 16,7%-a egyszobás. A házak többsége leromlott állapotú.

A területen a házak állapota nem megfelelő, leromlottak, az utak állapota is rossz, a járdák hiányosak vagy teljesen hiányoznak.

2. számú szegregátum

A KSH a Magyar út - Vasút út - Kinizsi út által határolt tömböt szegregátumnak minősítette. A szegregációs mutató: 54,9%. A területen élők száma 161 fő. A 0-14 évesek aránya 30,7%. A 60 év feletti aránya viszont 7,8%. Felsőfokú végzettség rendelkezők aránya 1,2%. Az aktív korúak 80,4%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások 72%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs.

A 2. számú szegregátum térképe

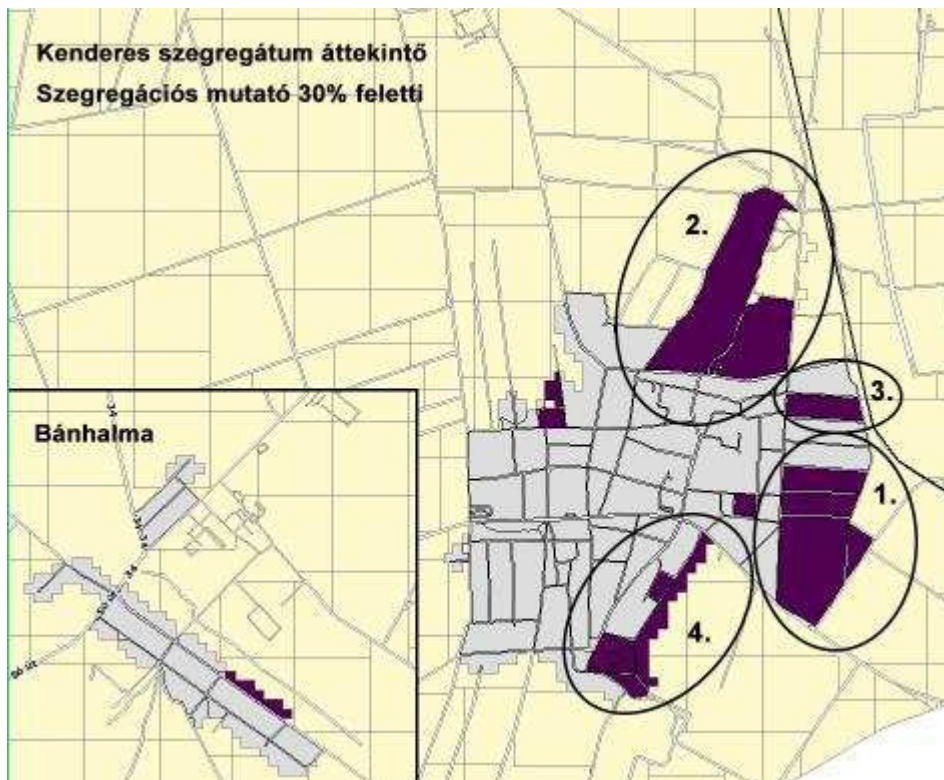

A területen található lakások száma 52, ennek 71,2%-a alacsony komfort fokozatú. Az egyszobás lakások aránya 11,6%. A területen a házak állapota nem megfelelő, leromlottak, az utak állapota is rossz, a járdák hiányosak vagy teljesen hiányoznak.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Szegregációval veszélyeztetett terület, ahol a szegregációs mutató 30% feletti) összesen 4 db van a településen, melyek az alábbiak:

Kenderes szegregációval veszélyeztetett területeit bemutató térképe (szegregációs mutató 30% felett)

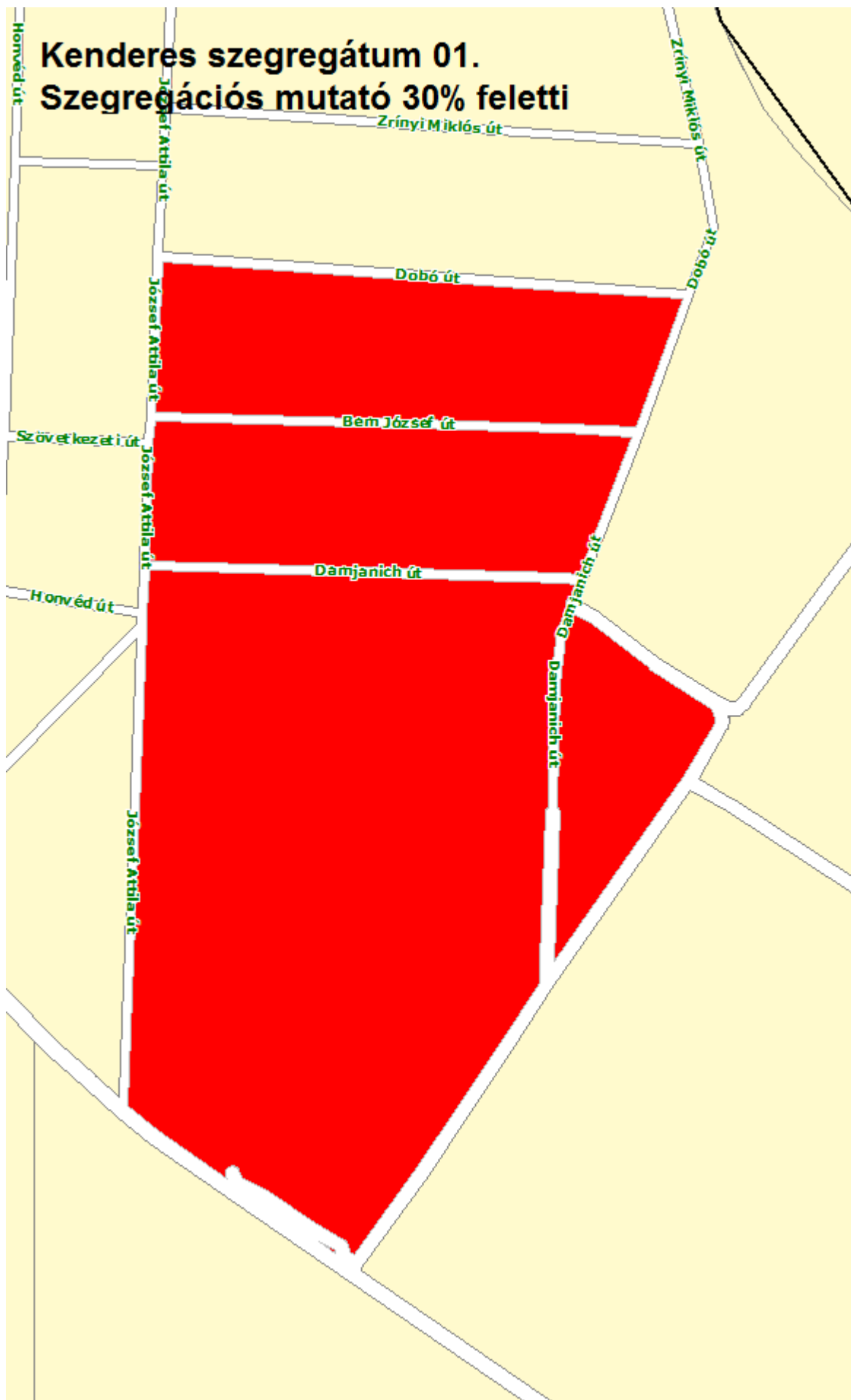
1.sz. veszélyeztetett terület: Dobó út - Damjanich út - névtelen u. - Petőfi út - József A. út

A KSH a Dobó út - Damjanich út - névtelen u. - Petőfi út - József A. út által határolt tömböt veszélyeztetett területként határozta le. A szegregációs index: 42,0%. A területen élők száma 430 fő. A 0-14 évesek aránya 26,7%. A 60 év feletti aránya 12,3%. Felsőfokú végzettség rendelkezők aránya csupán 1,3%. Az aktív korúak 70,6%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások 56,6%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs.

A területen található lakások száma 140 db, ennek 40,7%-a alacsony komfort fokozatú. Az egyszobás lakások aránya magas, 13,2%. A területen a házak állapota nem megfelelő, leromlottak, az utak állapota is rossz, a járdák hiányosak vagy teljesen hiányoznak.

Kenderes szegregátum 01. Szegregációs mutató 30% feletti

2.sz. veszélyeztetett terület: Magyar út - névtelen u. - Magyar út - Vasút út - Kinizsi út

A KSH a Magyar út - névtelen u. - Magyar út - Vasút út - Kinizsi út által határolt tömböt veszélyeztetett területként határozta le. A szegregációs index: 51,7%. A területen élők száma 191 fő. A 0-14 évesek aránya, 28,3%. A 60 év felettek aránya 9,9%. Felsőfokú végzettség rendelkezők aránya csupán 1,9%. Az aktív korúak 78,8%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások 67,7%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs.

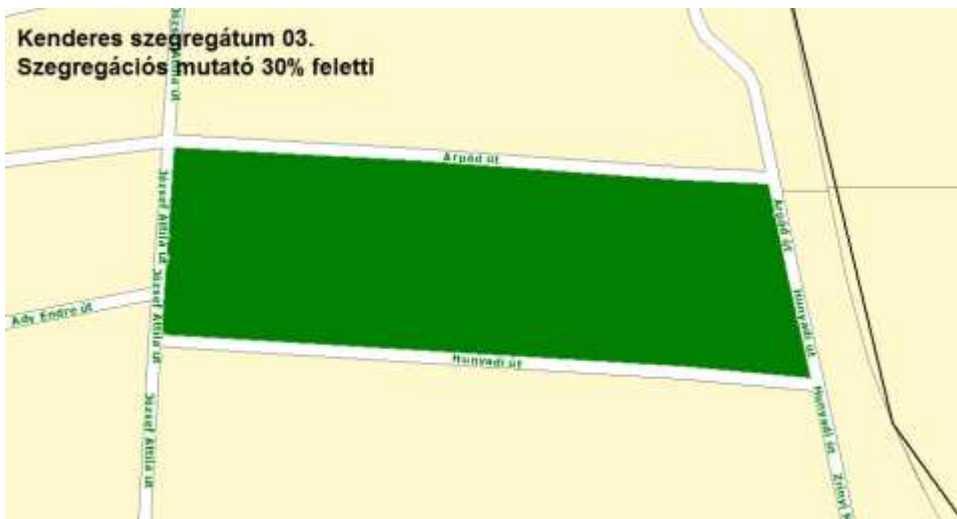
A területen található lakások száma 64 db, ennek 68,8%-a alacsony komfort fokozatú. Az egyszobás lakások aránya 18,2%. A területen a házak állapota nem megfelelő, leromlottak, az utak állapota is rossz, a járdák hiányosak vagy teljesen hiányoznak.

3.sz. veszélyeztetett terület: Árpád út - Hunyadi út - József A. út

A KSH az Árpád út - Hunyadi út - József A. út által határolt tömböt veszélyeztetett területként határozta le. A szegregációs index: 30,0%. A területen élők száma 96 fő. A 0-14 évesek aránya, 14,6%. A 60 év felettek aránya viszont 22,9%. Felsőfokú végzettség rendelkezők aránya 5,6%. Az aktív korúak 60%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások 54,8%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs.

A területen található lakások száma 47 db, ennek 31,9%-a alacsony komfort fokozatú. Az egyszobás lakások aránya 2,4%. A területen a házak állapota nem megfelelő, leromlottak, az utak állapota is rossz, a járdák hiányosak vagy teljesen hiányoznak.

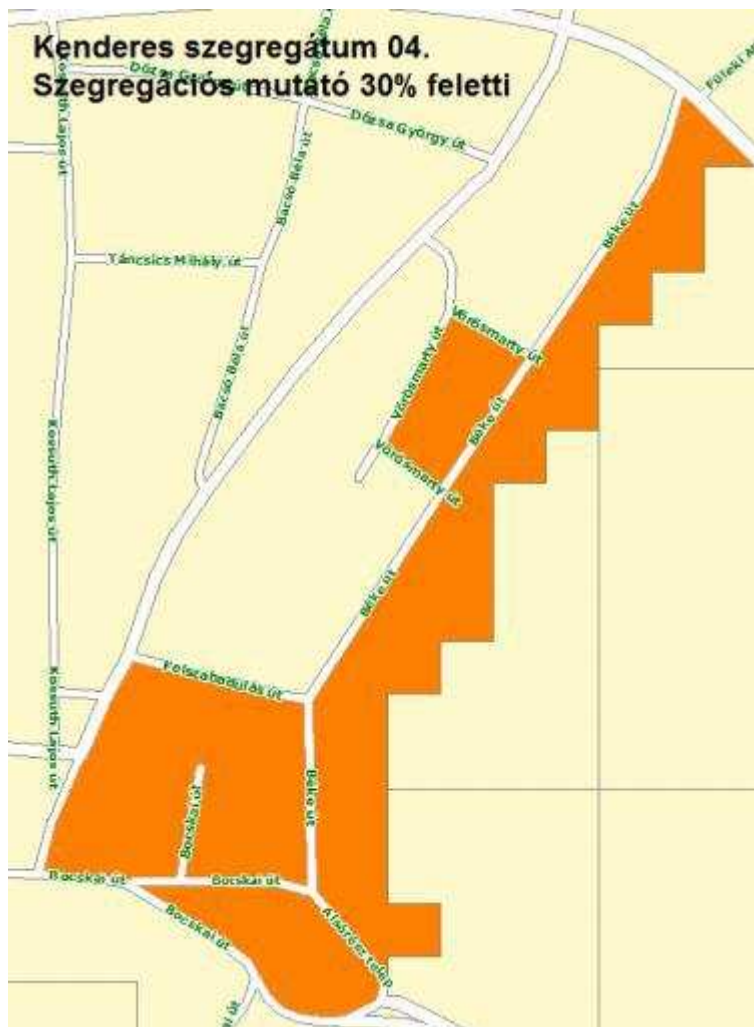

4.sz. veszélyeztetett terület: Petőfi út - belterületi határ - Alsó rész telep - Bocskai út - Szent I. út - Felszabadulás út - Béke út - Vörösmarty út - Béke út

A KSH a Petőfi út - belterületi határ - Alsó rész telep - Bocskai út - Szent I. út - Felszabadulás út - Béke út - Vörösmarty út - Béke út által határolt tömböt jelöli 4. sz. veszélyeztetett területnek.

A szegregációs index: 34,0%. A területen élők száma 250 fő. A 0-14 évesek aránya, 20,8%. A 60 év felettiek aránya 19,2%. Felsőfokú végzettség rendelkezők aránya 4,4%. Az aktív korúak 54,7%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások 47,3%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs.

A területen található lakások száma 88 db, ennek 35,2%-a alacsony komfort fokozatú. Az egyszobás lakások aránya 12,9%. A területen a házak állapota nem megfelelő, leromlottak, az utak állapota is rossz, a járdák hiányosak vagy teljesen hiányoznak.

A város két szegregátuma közül az 1. sz. szegregátum a népesebb, de a 2. sz. szegregátum rendelkezik a legrosszabb mutatókkal. Mindkét szegregátumban magas a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők és a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya, de a két terület közül is a 2. sz. szegregátum mutatói a legkedvezőtlenebbek. Mindkét terület lakossága vegyes etnikailag, de vannak kimondottan romák által lakott utcák, utcácskák.

A közüzemi szolgáltatások elérhetőek a szegregátumokban, de vannak utcák, ahol hiányzik a pormentes út, a házak állapota leromlott, hiányzik a járda infrastruktúra.

A terület problémáinak kezelésében az önkormányzat mellett a civil szervezetek vesznek részt.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat egészségügy területén kötelezően ellátandó feladatait az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5.§-a szabályozza. Eszerint: „A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról, és
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.”

A törvény szerint az egészségügyi alapellátás biztosítja, hogy a beteg a lakóhelyén, illetve annak közelében választása alapján igénybe vehető, hosszú távú, személyes kapcsolaton alapuló, folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön, nemétől, korától és betegségétől függetlenül.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Kenderesen három vegyes körzetben 3 vegyes orvosi körzet, valamint 1 fogorvosi körzet működik. Működésükért a települési önkormányzat felelős, alapfeladat-ellátási kötelezettségéből következően.

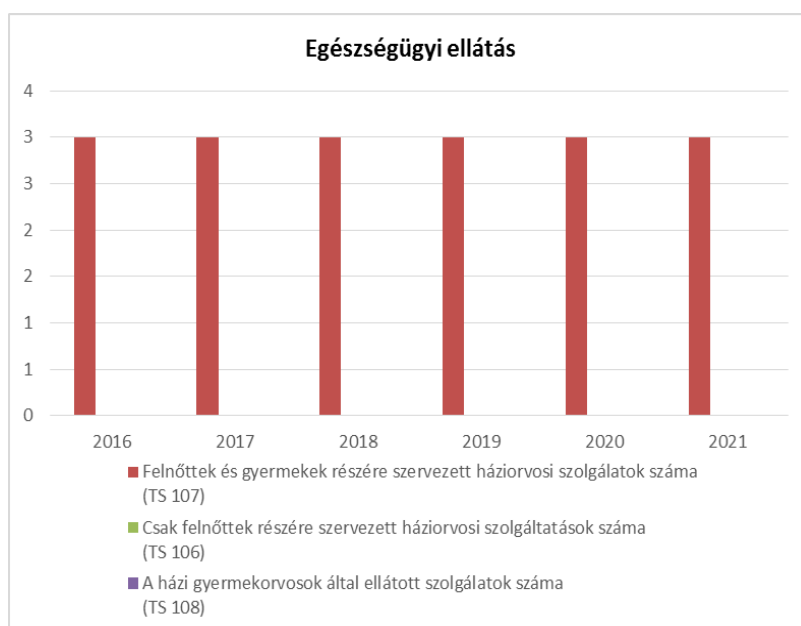
A védőnői feladatokat a három körzet esetében két fő védőnő látja el jelenleg, egy körzet esetében helyettesítéssel oldja meg az önkormányzat az ellátást. Valamennyi védőnő rendelkezik az előírt képesítéssel. A sürgősségi betegellátást két különálló szervezet látja el, az ügyeleti szolgálat, valamint a mentőszolgálat.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	3	0	0	1	n.a.	n.a.
2017	3	0	0	1	157	64,12
2018	3	0	0	1	168	58,81
2019	3	0	0	1	158	49,95
2020	3	0	0	1	140	46,54
2021	3	0	0	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Kenderesen az egy háziorvosra jutó lakosok száma 2016 óta megközelítőleg azonos, azonban mind az országos, mind járási szintet magasan meghaladó.

Az önkormányzatnak érdemes figyelemmel kísérenie ezt a mutatószámot a helyi lakosok egészségi állapotának vizsgálatához.

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás, ha a hozzátartozó állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A település lakosságának szűrővizsgálati részvételi arányára statisztikai adatgyűjtés részleges és hiányos. Továbbá nem áll rendelkezésre adat az egészségügyi ellátás keretében végzett felvilágosító tevékenység által elért személyek számának meghatározására sem, annak ellenére, hogy ilyen előadások rendszeresen szervezésre kerülnek. A szűrővizsgálatokon való részvételre a területileg illetékes kórház és szakrendelőben van lehetőség, illetve a tüdőszűrésre helyben is.

2017. év vége óta Kenderes Városi Önkormányzat a Kenderes, Szent István út 33/1. szám alatti orvosi rendelőben teljeskörű ultrahang-diagnosztika szakellátás végzésére jogosult.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Ezen ellátásokhoz való hozzáférés szintén nem biztosított helyben, Karcagon, illetve a megyeszékhelyen, Szolnokon elérhető.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat biztosítja a közétkeztetést a településen. A Központi Konyha szem előtt tartja az egészséges életvitel és a reform étkezés lehetőségének nyújtását minden korosztály számára. Az étkeztetés során ügyelnek a szükséges napi rost, zöldség és gyümölcs bevitel előírányzott mértékének biztosítására, kiemelt figyelmet fordítva a gyermekek és az idősek korosztályánál. A TOP-4.2.1-es pályázatunk keretében a Központi Konyha eszközeit korszerű berendezésekre cseréltük, ezzel támogatva a folyamatosan magas szintű szolgáltatást.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A település rendelkezik Sportkoncepcióval, amely részletezi a sporttal kapcsolatos teendőket. Az elmúlt években felújításra került a Szent Imre Katolikus Általános Iskola tornaterme, valamint a Kenderesi Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium területén műfüves pálya létesült, ezzel javultak a sportra, egészséges életmódra nevelés feltételei településünkön.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	nem	20 243	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kenderesi Városi Önkormányzat a Kenderesi Gondozási Központ Család-és Gyermekejóléti szolgálat intézménye útján látja el az alábbi szociális alapszolgáltatásokat:

- Családsegítés
- Szociális étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Idősek nappali ellátása.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az önkormányzat minden év karácsonya előtt megszervezi a „Mindenki karácsonya” elnevezésű ételosztást, melynek keretében a rászorulóknak karácsony előtt egyszeri meleg ételt kapnak.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Kenderes Város közösségi életének több színtere van. Az önkormányzat és a választott Képviselő-testület a közösségi élet egyik szignifikáns megjelenítője, a kenderesi polgárok közösségét reprezentáló grénium. Aktív testületi és bizottsági munka jellemzi tevékenységét, a Város érdekében fejlesztések minél szélesebb körű kiaknázása.

A civil szférának is aktív a jelenléte. Több bejegyzett civil szervezet, egyesület, alapítvány tevékenykedik településünkön. Az egyházak, mint hagyományos közösségteremtő szervezetek szintén jelen vannak, katolikus és református egyházközség is van Kenderesen. Agrártelepülés lévén, a helyi gazdák önszerveződő fóruma a helyi gazdakör.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Etnikai konfliktusok nincsenek a településünkön.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Kenderes város lakói az adományozási lehetőséget szervezett keretek között a Kenderesi Gondozási Központ, Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat segítségével valósítják meg, illetve a legtöbben közvetlenül a rászorulóknak nyújtanak adományokat.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

2016. júliusa óta nincs roma nemzetiségi önkormányzat a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
- munkanélküliség	- foglalkoztatási programokban való részvétel ösztönzése, - munkaerő-piaci képzési programokban való részvétel ösztönzése
- rossz jövedelmi-vagyoni viszonyok	- a fentiekben foglaltak szerint programok, életviteli tanácsadás
- életmódból adódó és más jellegű egészségügyi problémák, alacsony halálozási átlagéletkor	- eü. felvilágosítás, felügyelet (házi orvosok, védőnői szolgálat, gyermekvédelmi szolgálat, családsegítő szolgálat)
- devianciák fokozott jelenléte (pl. viselkedészavarok, drog, alkohol, gyógyszerek)	- prevenció programok szervezése, minél fiatalabb életkorban - felvilágosító előadások szervezése
- kriminalizálódás	- lényeg a prevenció, minél fiatalabb életkorban - rendőri jelenlét erősítése a településen - rendőri intézkedések hatékonyságának fokozása - polgárőri tevékenység erősítése - BV intézményekből szabadultak visszailleszkedésének segítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Kenderes városban a 0-2 évesek száma az elmúlt években az alábbiak szerint alakult:

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 179	2 271	4450	48,97%	51,03%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			118	2,65%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	313	309	622	7,03%	6,94%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	63	83	146	1,42%	1,87%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Látható, hogy 2016 évtől a 0-2 év közötti gyermekek száma nő, vélhetően ez összefüggésben van a Kormány családpolitikájával is.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a Jász- Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Karcagi Járási Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Osztálya a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A Gyermekjóléti Szolgálat által ellátott és hozzá forduló gyermekek és családok döntő többsége sajnos halmozottan hátrányos helyzetű, főként roma származásúak.

A kenderesi roma családok többsége nehéz körülmények között él. A munkanélküliség majd' minden családot súlyt. A szülők iskolázatlanok, tanulási kultúrájuk nincs, szociokulturális igényük, motivációjuk nem mutatkozik meg, hagyományaikat egyre kevésbé ápolják, életmódjuk és életvitelük meghatározó formája a segélyekből való boldogulás, majd a várakozás a következő segélyre.

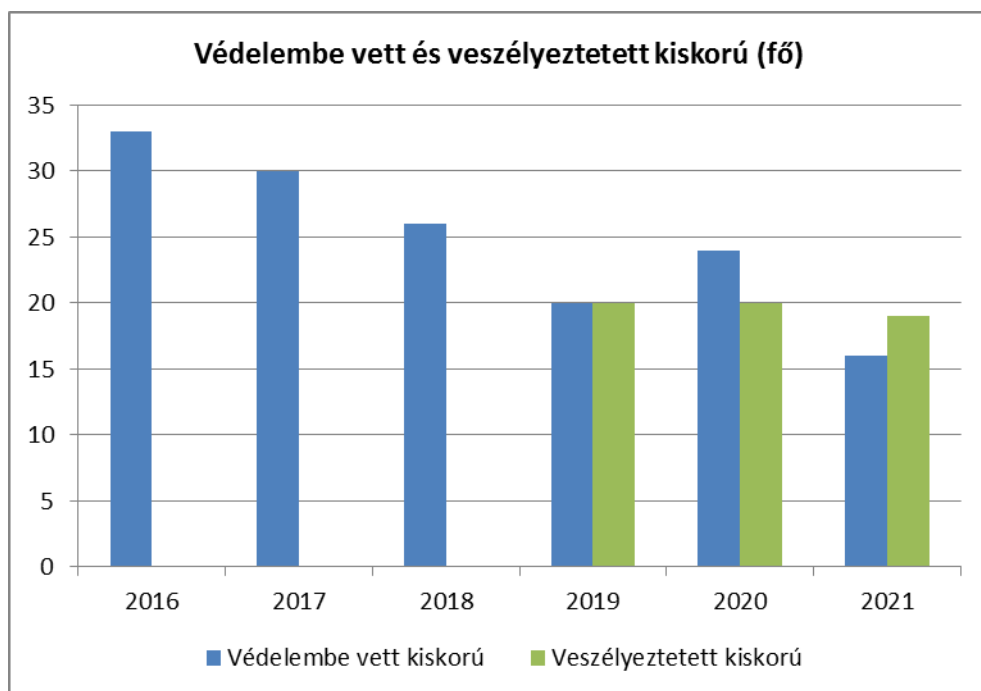
Az utcákon, a környéken a gyermekek szabadon vannak engedve, a legkisebbre a tőle kicsit idősebb felügyel és így tovább. A gyermekek számára a kitörési lehetőség szinte lehetetlen. A veszélyeztetett gyerekek számát növeli a gyakori deviáns magatartási formák előfordulása (pl.: bűnözés, alkohol és/vagy drogfogyasztás, stb.), melyek hatással vannak a gyerekek szocializációjára is.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek kortársaikhoz képest nagy lemaradásban vannak. A társas kapcsolatokban való viselkedés közösségi szabályainak alkalmazásában, a kommunikáció és szövegértés területeken a gyermekek egy csoportja nincs az életkorának megfelelő tudás birtokában.

A gyerekek és családok szociális hátrányainak csökkentése érdekében a Gyermekjóléti Szolgálat különböző programok megszervezésével és lebonyolításával igyekszik bevonni őket a megfelelő társadalmi életbe.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	33	n.a.
2017	30	n.a.
2018	26	n.a.
2019	20	20
2020	24	20
2021	16	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása 2006. január 1. napjától jegyzői hatáskör. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott kedvezményekre.

Jogosultak köre:

A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a 145%-át, ha

aa) a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,

ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;

b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.

(1) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű pénzbeni támogatást nyújt.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

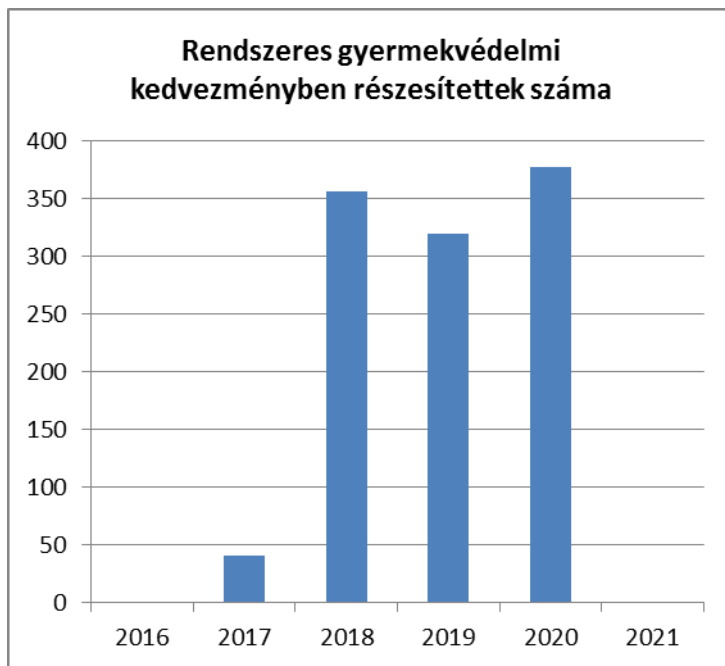
a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

emelt összegű pénzbeni támogatást nyújt

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	40
2018	357
2019	320
2020	378
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

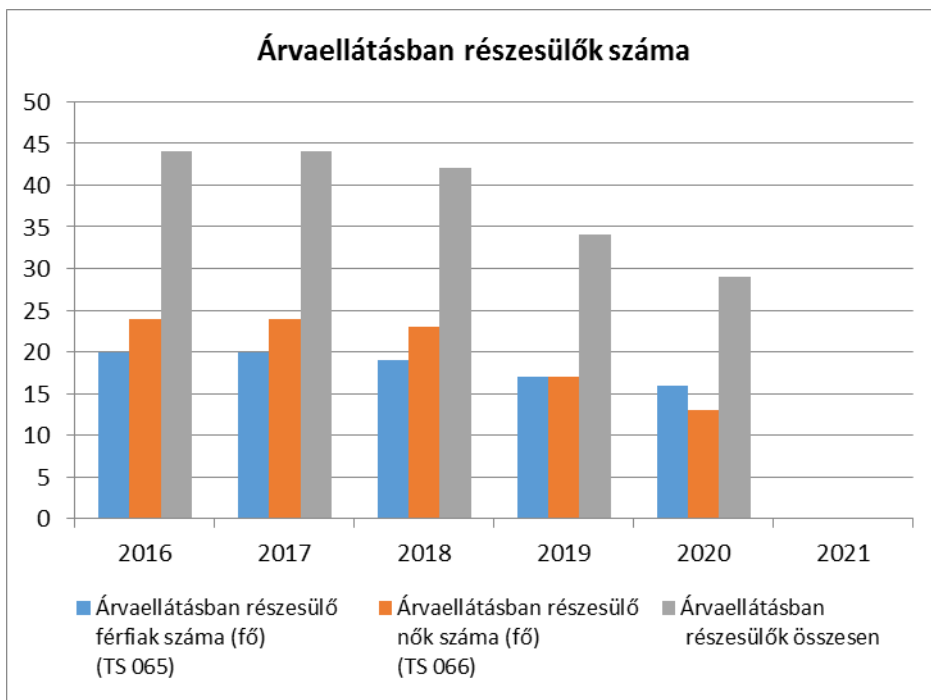

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás

Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	20	24	44
2017	20	24	44
2018	19	23	42
2019	17	17	34
2020	16	13	29
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/B§ (1) bekezdése szerint : Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a)^z a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárukkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

A Gyvt. 21/C§-a alapján A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztetést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

A szünidei gyermekétkeztetést igénylők szám az alábbiak szerint alakult a településen:

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	253
2017	n.a.	n.a.	n.a.	263
2018	n.a.	n.a.	n.a.	226
2019	n.a.	n.a.	n.a.	239
2020	n.a.	n.a.	n.a.	196
2021	n.a.	n.a.	n.a.	232

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek -különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében - egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a médiában fejlettségének megfelelő, ismeretei bővítését segítő, a magyar nyelv és kultúra értékeit őrző műsorokhoz hozzáférjen, továbbá hogy védelmet élvezzen az olyan káros hatásokkal szemben, mint a gyűlöletkeltés, az erőszak és a pornográfia.

A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek megállapításai alapján a veszélyeztetettség okai között elsődleges a szociális helyzet elégtelensége és ennek elsődleges közege a szegregált, teletszerű lakókörnyezet.

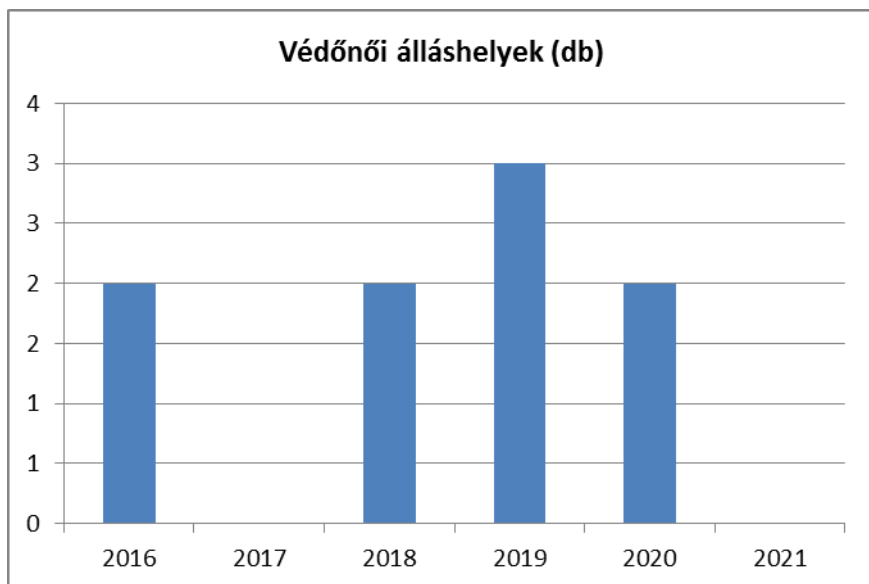
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnők egy települést, Kenderest látják el (a III. számú védőnői körzethez tartozik Bánhalma), három körzetre osztva. Két körzet betöltött, a harmadikat helyettesítésben látják el. Az I. körzethez tartozik a Szent Imre Katolikus Általános Iskola, a II. körzethez tartozik a Liliom Óvoda, a III. körzethez tartozik a Kenderesi Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium, melyekben iskolaegészségügyi feladatok ellátását végzik a vegyes körzeteket (területi-iskolai feladatokat) ellátó védőnők.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	2	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	2	n.a.	-
2019	3	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

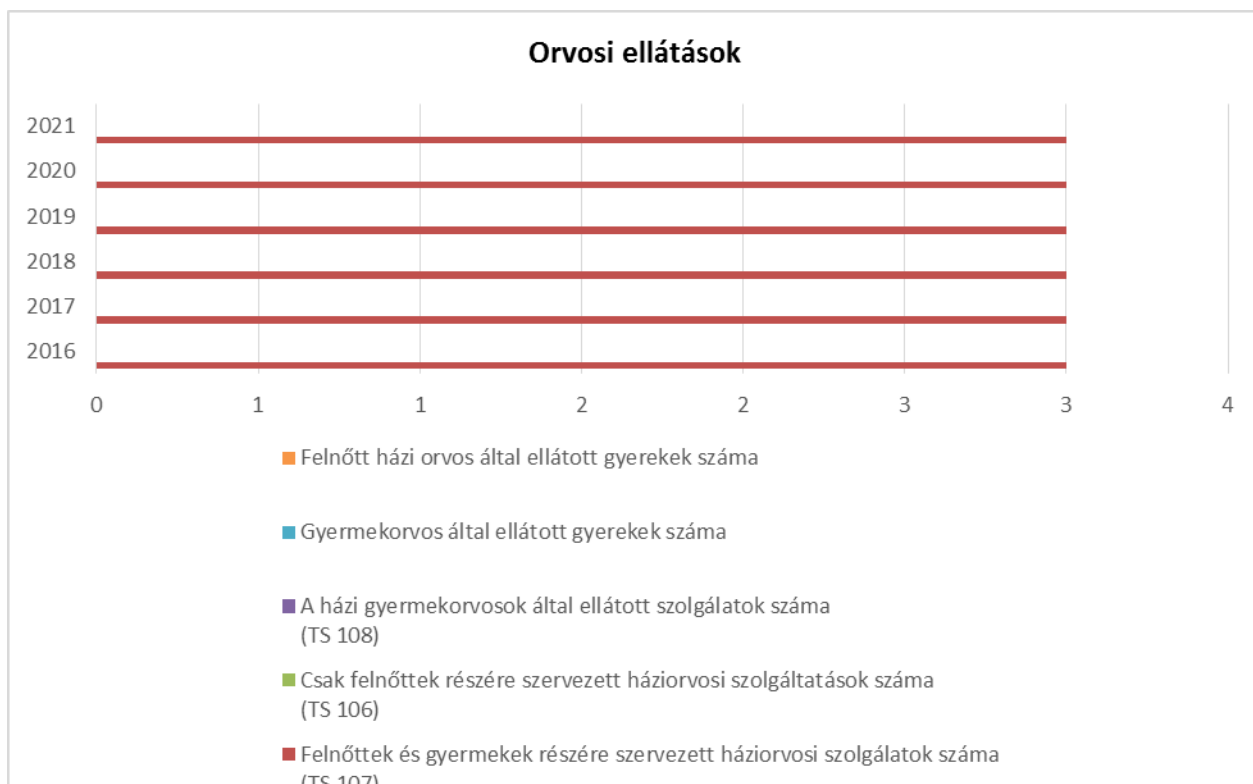
Kenderesen három vegyes orvosi körzetben történik a felnőttek és gyermekek ellátása három házi orvos által. **Gyermekszakorvosi ellátás Kenderesen nincs.**

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	3	0	0	n.a.	n.a.
2017	3	0	0	n.a.	n.a.
2018	3	0	0	n.a.	n.a.
2019	3	0	0	n.a.	n.a.
2020	3	0	0	n.a.	n.a.
2021	3	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyakorlatban korai fejlesztés céljából a Pedagógiai Szakszolgálathoz küldjük a gyermekeket, illetve, aki megteheti igénybe veheti Tiszafüreden a Dévény-tornát. A rendszer leterhelt. A szülőknek gyakran gondot okoz az utazás.

d) gyermekjóléti alapellátás

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat mindennap rendelkezésére áll a település lakosságának, a Kenderes településhez tartozó Bánhalma településen is igyekszik- a körülményekhez képest-szolgáltatást nyújtani. Ügyfélfogadási időben különböző ügyintézésekből igyekszik segíteni, ezen kívül szabadidős programok szervezésével(nyári tevékenységek, programok szervezése a Szolgálatnál ellátásban lévő gyermekeknek, Karácsonyi ünnepség, Gyereknapi, stb) családlátogatások, adományok szervezése,-osztása, szünidei gyermekétkeztetés igénylésében segítségnyújtás, jelzések fogadásalereagálása, tájékoztatás nyújtás, Szakmaközi konferenciák szervezése/lebonyolítása, éves gyermekvédelmi tanácskozás összehívása, esetmegbeszélések, stb. Bár 2016 óta a nevelésbe, utógondozásba, védelembe vett gyerekek átkerültek a Gyermekjóléti Központokba, a mindennapi kapcsolattartást, ügyintézését, családlátogatást ugyanúgy a Szolgálat végzi ezeknél a családoknál. A Központ eszményrendszerével szinte mindennapos kapcsolatot tart fent, havonta közös családlátogatásokat végeznek, havonta esetmegbeszéléseket tart. A Gyermekjóléti Szolgálat működteti a Jelzőrendszert, tartja a tagjaival a kapcsolatot, lehetővé téve az információáramlást/cserét.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	253
2017	n.a.	n.a.	n.a.	263
2018	n.a.	n.a.	n.a.	226
2019	n.a.	n.a.	n.a.	239
2020	n.a.	n.a.	n.a.	196
2021	n.a.	n.a.	n.a.	232

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	7	7	0	0
2021	0	0	0	0	7	7	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) gyermekvédelem

2017.évi statisztika alapján alapellátásban 44 főt gondozott a Szolgálat,utógondozott+védelembé vett 61 fő volt. A védelembé vett gyerekek a Karcagi Szociális Szolgáltató Központhoz tartoznak, de ugyanúgy foglalkozik velük a Szolgálat. Kapcsolattartás, családlátogatás, előírt gondozási tervek betartása-aláírtása,családi pótlék levásárlása.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

2017. 12. 01. napjától a Karcagi Járási Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Osztálya látja el a **jogi segítségnyújtás** és **áldozatsegítés** feladatait. Ez ügyben hivatali időben legközelebb Kisújszálláson van lehetőség ügyintézésre. A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény alapján a peren kívüli ügyekben a szociális helyzetük miatt rászorult állampolgárok ingyenes vagy kedvezményes feltételek mellett kaphatnak segítséget, szakszerű jogi tanácsadást jogaik megismeréséhez, érvényesítéséhez, jogvitáik megoldásához, illetve a különböző beadványok elkészítéséhez. Egyszerűbb megítélésű ügyekben bárki számára díjmentes felvilágosítást nyújt, törvényben meghatározott esetekben, engedélyező határozattal, rászorultsági kategóriához igazodva vehetik igénybe az ügyfelek a jogi segítők – ügyvédek – szolgáltatását 3 hónapon belül.

Áldozatsegítés érdekérvényesítés elősegítése, azonnali pénzügyi segély, áldozati státusz igazolása, tanúgonodás, védett szálláshely biztosítása. Alapja a bűncselekmények áldozatainak segítségéről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. tv.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

1. Egészségfejlesztés

A Szent Imre Katolikus Általános Iskola Pedagógiai programja szerint a teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti:

- **egészséges táplálkozás megvalósítása (bekapcsolódás az iskolagyümölcs, iskolatej programba);**
- **mindennapi testnevelés/testedzés minden gyermeknek;**
- a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (énekek, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok stb.);
- egészségfejlesztő iskolai programok, szabadidős közösségi mozgásprogramok megvalósítása a tanulók egészségének védelme, valamint az egészséges életmód és a testmozgás iránti igény viselkedésbe épülése érdekében.

2. Sport, szabadidős és szünidei programok

A szabadidő hasznos eltöltésére sokféle délutáni programot kínálnak a tanulóknak.

Öt sportkörre, egészségügyi és katasztrófavédelmi valamint dráma szakkörre járhatnak a gyerekek.

Alsó tagozaton és 5. évfolyamon tehetséggondozó, illetve felzárkóztató foglalkozásokat tartanak a pedagógusok.

Az EFOP-3.1.8.-17-2017-00179 Együtt testvérként-iskolaközi szemléletformáló program a Kenderesi Szent Imre és a Miskolci Szent Imre Katolikus Általános Iskolákban pályázat keretében 50 hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű tanuló számára a következő délutáni szakkörökre van lehetőség:

1. kötelező óraszám felüli nyelvtanítás
  - angol nyelv
  - német nyelv
2. délutáni foglalkozások
  - A lelki egészség megőrzése a drámapedagógia eszközeivel
  - Rajzterápia
  - Egészséges életmódra nevelés mozgással
3. tantárgyi fejlesztő foglalkozás
  - Városunk és iskolánk: helytörténeti szakkör
  - A biztonságos internethasználat
  - Az egészséges életmód fontossága

Szintén ennek a pályázatnak a keretében nyílik lehetősége a tanulóknak ingyenes kirándulásokon részt venni. Már két alkalommal járt az 50 gyermek Miskolcon a testvériskolában. Ez a pályázat biztosít ingyenes táborozási lehetőséget 2019. júniusában 4 napra az 50 hátrányos helyzetű tanulóknak.

Az EFOP-3.2.5.-17-2017-00022 Pályaorientáció, kiemelten az MTMI készségek és kompetenciák fejlesztése az Egri Főegyházmegye oktatási intézményeiben pályázat keretében három délutáni szakkör működik:

1. Pályaorientációhoz kötött önismereti szakkör
2. MTMI szakkör
3. IKT szakkör

Ehhez a pályázathoz kapcsolódóan vett részt ebben a tanévben szintén 50 tanuló az EuroSkills 2018 Budapest pályaaorientációs rendezvényen. .

Az EFOP-3.3.7.-17-2017-00014 Informális és nem formális tanulási lehetőségek kialakítása az Egri Főegyházmegye oktatási intézményeiben pályázat keretében három délutáni szakkör működik:

1. Újságíró
2. Logika
3. Ép testben ép lélek

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Kenderes Városi Önkormányzat az elmúlt években minden alkalommal nyújtott szünidei étkeztetést, így a gyermekek az iskolai szünetekben is étkezéshez jutottak.

2018. évben a tavaszi szünetben 99 általános iskolás gyermek és 38 középiskolás, a nyári szünetben pedig 150 általános iskolás és 32 középiskolás vette igénybe a szünidei étkezést.

A 2017/2018-as tanévtől a 2011. évi CXC. törvény 46§ (5) bekezdése alapján az elsőtől a nyolcadik évfolyamig, továbbá a nemzetiségi nevelés-oktatásban és a gyógypedagógiai nevelés-oktatásban az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei

Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Intézményesített rendszere nincsen, a célcsoportokra valamennyi intézmény kiemelt figyelmet fordít.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	144	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	6	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.00	17.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám

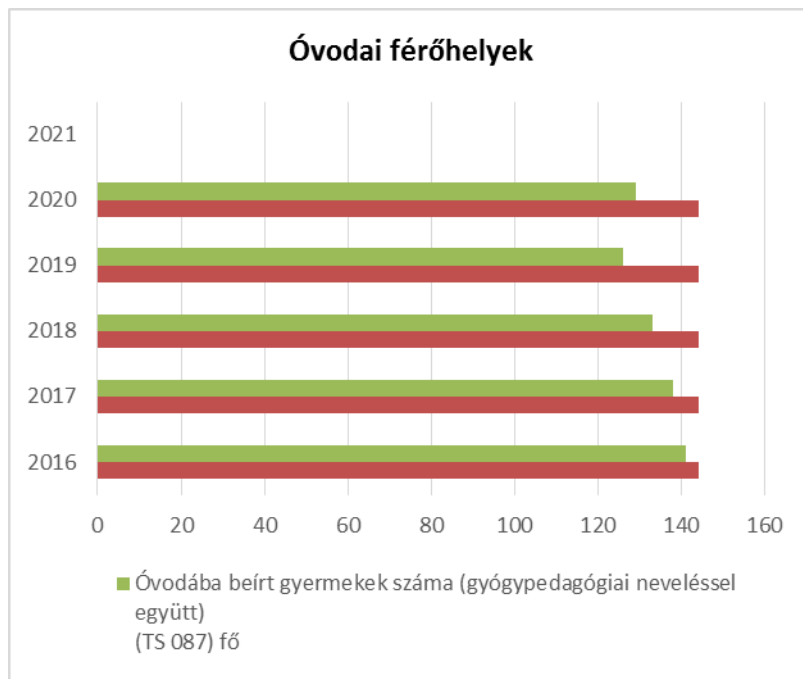
Óvodapedagógusok száma	12	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	11	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	4	n.a.
Dajka/gondozónő	6	n.a.
Kisegítő személyzet	4	n.a.

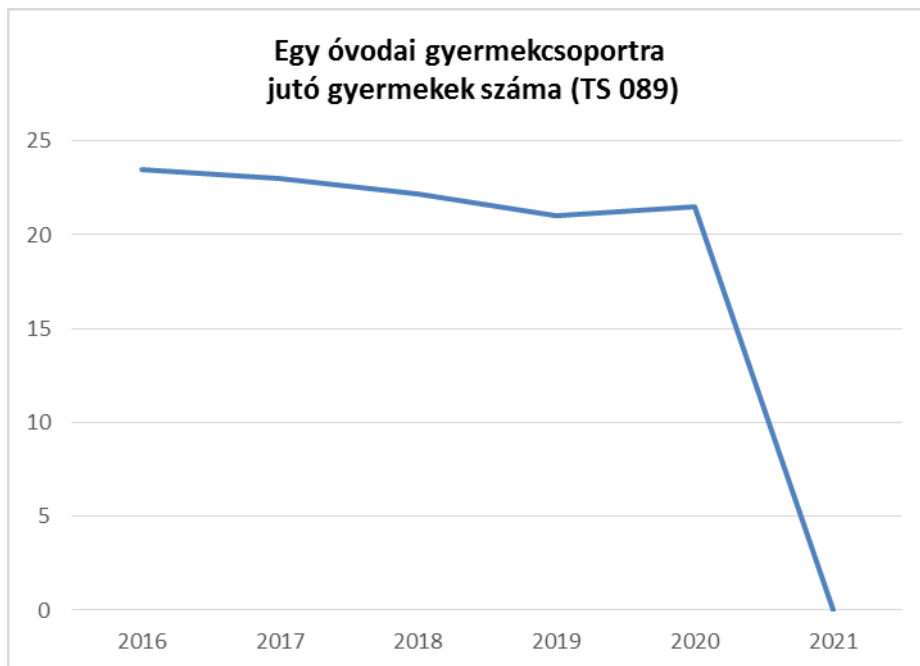
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	6	144	1	141	0	0	24
2017	6	144	1	138	0	0	23
2018	6	144	1	133	0	0	22
2019	6	144	1	126	0	0	21
2020	6	144	1	129	0	0	22
2021	6	144	1	n.a.	0	n.a.	22

Óvodai férőhelyek

Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Liliom Óvoda

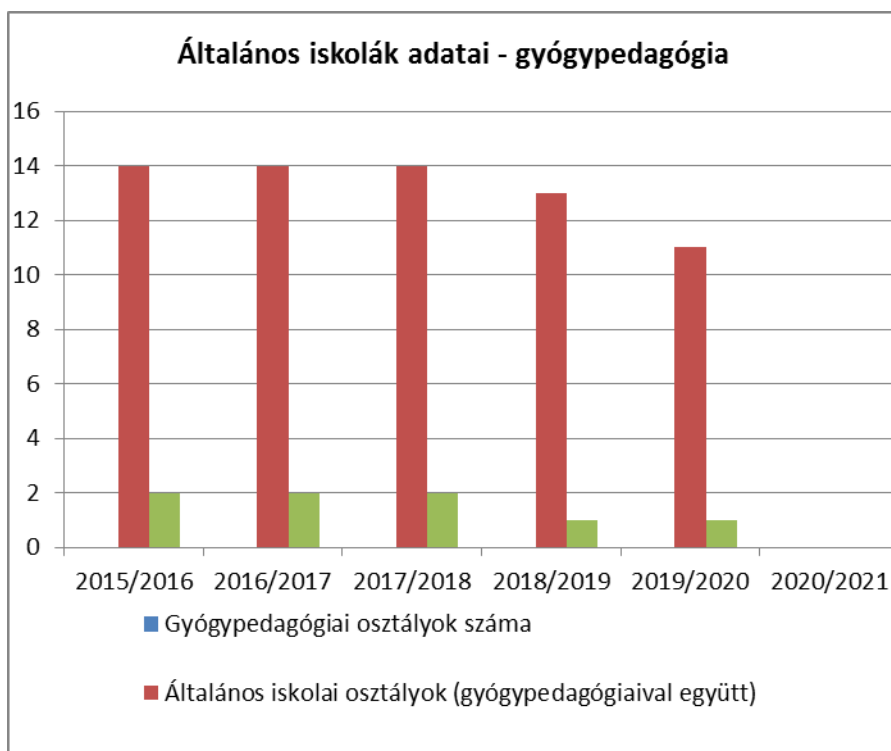
Tanulói adatok alakulása 2014-2018 közötti időszakban

	2018	2017	2016	2015	2014
Tanulói létszám	227	238	236	273	279
Hátrányos helyzetű	69	71	78	41	76
Halmozottan hátrányos helyzetű	52	43	46	29	68
SNI	11	10	10	9	17
BTMN	33	42	39	46	39
Veszélyeztetett	33	35	38	43	30
Étkező	151	153	165	203	207
Térítés nélkül étkező	138	138	155	187	188

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	14	2	16,86	0,42
2017	0	14	2	17,00	0,00
2018	0	14	2	16,21	0,00
2019	0	13	1	15,92	0,00
2020	0	11	1	17,73	0,00
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

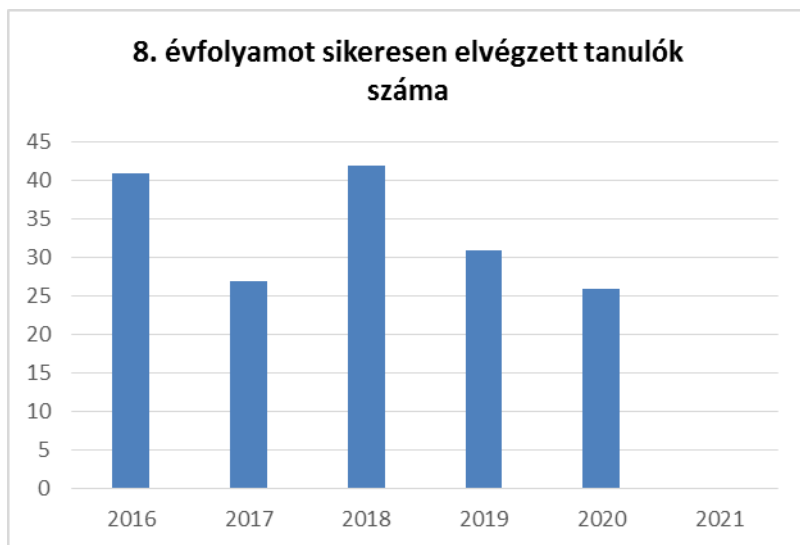
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	41
2017	27
2018	42
2019	31
2020	26
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

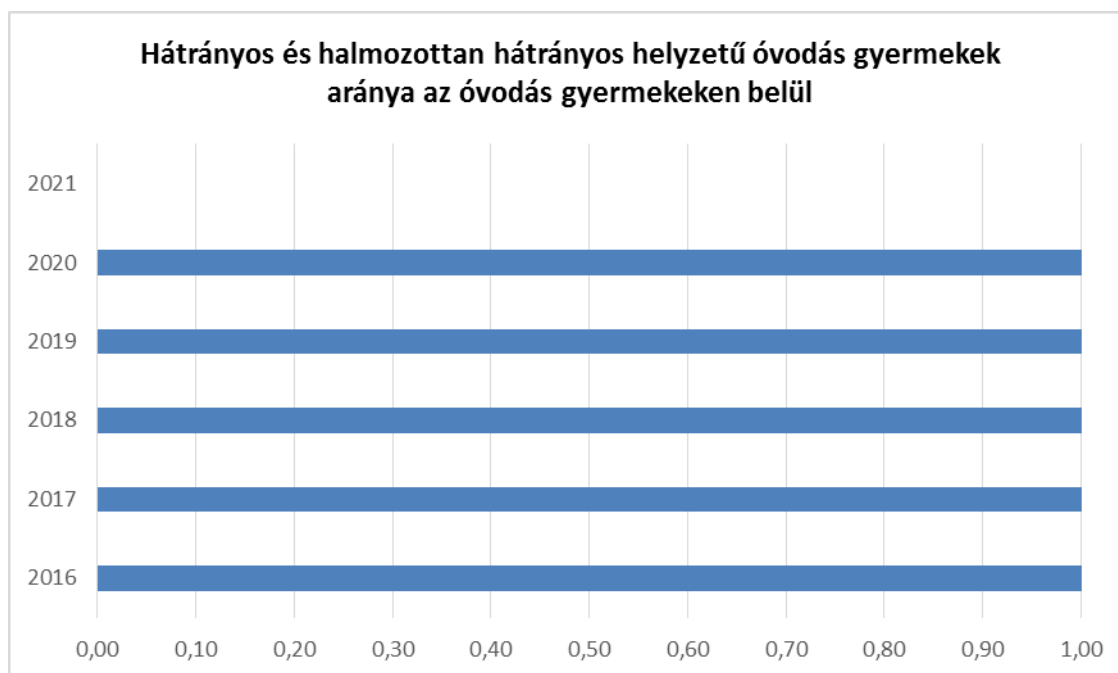

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Óvoda:

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	141	48	34,04
2017	138	46	33,33
2018	133	45	33,83
2019	126	26	20,63
2020	129	33	25,58
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Pedagógiai Programunkban is szerepel a HH gyermekek integrált óvodai nevelése. Nevelési gyakorlatunk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására irányul, azon gyermeki jog érvényesítésével, hogy minden gyermeknek biztosítani kell a neki megfelelő gondoskodást, nevelést ami igazodik egyéni szükségleteihez szocio- és szubkultúrális háttéréhez életkori és egyéni sajátosságaihoz fejlődési üteméhez.

Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a gyermeket elfogadás, befogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezze.

Az óvodai nevelés sajátos eszközeivel pedagógiai gyakorlatunkkal biztosítjuk az esélyegyenlőséget, a hozott hátrányok kompenzálását. Az óvodai élet minden területén kiemelt figyelmet fordítunk a kommunikációs nevelésre, az érzelmi nevelésre, szocializációra.

Kiemelt jelentőségű az egészséges életmódra nevelés, a társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése.

Szervezési feladataink halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása, az igazolatlan hiányzások minimalizálása.

Szent Imre Katolikus Általános Iskola:

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség- és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert. Mindehhez szükséges az egyéniség, személyiség erőteljesebb fejlesztése. A magasabb szintű gondolkodási képességek erősítése, a természeti és gazdasági jelenségek értelmezése, a probléma megoldási technikák megismertetése, igazi műveltségélményhez juttatás.

A tehetséggondozás szervezeti formái:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- emelt óraszámú és a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása;
- a tehetséggondozó foglalkozások;
- a szakkörök, második idegen nyelv tanulása;
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás segítése;
- a témához kapcsolódó pályázati lehetőségek kihasználása.

2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Az iskolába járó gyermekek jelentős része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan oldjuk meg.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a napközi otthon;
- az egyéni foglalkozások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;

- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- a lemaradás okainak leküzdésében segítségnyújtás,
- a tanulás tanítása,
- a kommunikációs képességek fejlesztése,
- fokozottabb ellenőrzéssel a rendszeres tanulásra szoktatás.

3. A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Az oktatás hatékonysága érdekében nagy hangsúlyt fektetünk a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal való egyéni bánásmódra. E két kategóriába tartozó tanulóknak egyénre szabott fejlesztési tervet kell készíteni, amely a pszichológiai és logikai elemzések és okkeresések utáni segítség módozatainak rögzítését jelenti. Ezt a munkát a nevelő részben az órán, részben külön konzultáció, egyéni foglalkozás formájában végzi. A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4.§ 23. pontja alapján meghatározott sajátos nevelési igényű tanulók közül a következő csoportokat látja el iskolánk:

- mozgásszervi fogyatékos,
- enyhe értelmi fogyatékos,
- beszéd-fogyatékos,
- több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,
- egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulókat.

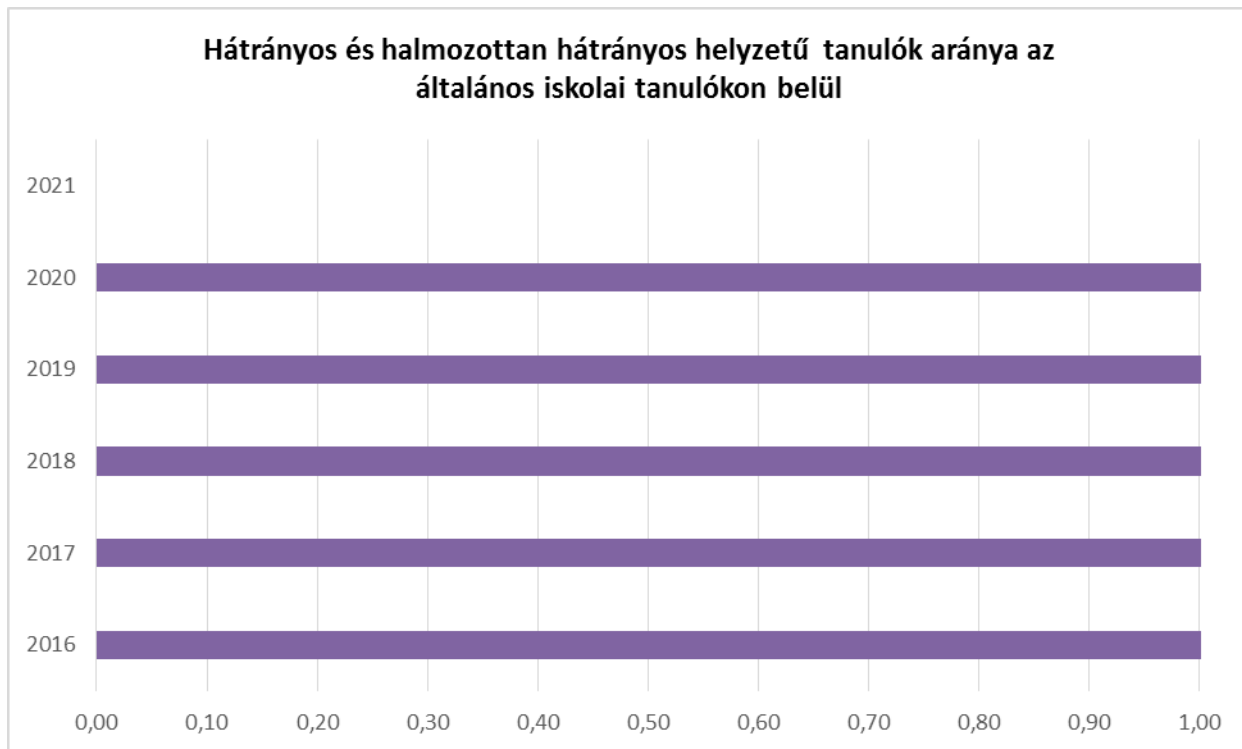
A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott „Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve” alapján szervezzük meg.

A pszichés fejlődési zavar miatt a nevelési-tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott, a beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók közös nevelése-oktatása integráltan a többi tanulóval együtt történik. Az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesése, fejletlensége, lassúbb ütemű és alacsonyabb szintű fejleszthetősége, a korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs és terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé. A heti kötelező órán felül, egyéni és/vagy kiscsoportos foglalkozások szakértői vélemény, szakvélemény javaslata szerint egyéni fejlesztési terv alapján valósulnak meg. Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait. A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók egyéni fejlesztésében közreműködő pedagógus évente legalább egy alkalommal rögzíti a fejlesztés eredményét. A tanulók teljesítményének értékelése a szakértői véleményben, szakvéleményben meghatározottak alapján történik.

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	124	52,54
2017	n.a.	114	47,90

2018	n.a.	121	53,30
2019	n.a.	83	40,10
2020	n.a.	86	44,10
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Óvoda:

A gyermekek nyelvi, mozgási és értelmi lemaradásának korrekciója egyéni és mikrocsoportos foglalkozások keretében speciális szakemberek bevonásával történik.

Az SNI-s és BTMN-s gyerekekkel az utazó gyógypedagógus, logopédus, tiflopedagógus foglalkozik. Rendszeresen heti beosztás alapján. Sok a fejlesztést igénylő gyermek, azonban mindenki ellátását nem tudják biztosítani.

Esélyteremtő program: Óvodai nevelést támogató program. Az intézmény fejlesztését segíti elő, mely a HH és HHH gyermekek felzárkóztatását támogatja. Az intézmény bútorzatának és fejlesztő eszközeinek bővítését teszi lehetővé.

Játékokra ezen belül fejlesztő játékokra folyamatosan szükségük van (elhasználnak, cserélni kell).

Szent Imre Katolikus Általános Iskola:

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs
Nincs ilyen jelenség.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Egy általános iskola van Kenderesen, így eltérés nincs.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Szent Imre Katolikus Általános Iskola:

Több tanévben vettek részt tanulóik az Útravaló Ösztöndíjprogramban. Az utóbbi években a program nehézkesen működött, akadozott a tanulói ösztöndíjak kifizetése, ezért a 2017/2018-as tanévtől már nem pályáztak. Az iskola hátránykompenzáló juttatást nem tud biztosítani a gyermekeknek. Pedagógiai programuknak megfelelően a szociális hátrányokat igyekeznek enyhíteni.

Hátrányt csökkentő tevékenységeik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a napközi otthon;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- integrációs és képességkibontakoztató felkészítés;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- szoros kapcsolat a gyámügyi hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek,
- fejlesztő foglalkozások.

Kenderes Városi Önkormányzat a szociális ellátásokról szóló rendeletében óvoda-, illetve iskolakezdési támogatást nyújt a kenderesi lakóhellyel rendelkező szülők részére egységesen 20.000 Ft összegben. A helyi általános iskolában tanuló, 4,5 vagy afölötti tanulmányi átlaggal rendelkező, valamint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő diákok szülei részére 2017. év elejétől félévente 30.000 Ft tanulmányi támogatást állapít meg, illetve a tanulmányi versenyeken eredményesen szereplő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő általános iskolások szülei versenyenként 15.000 Ft juttatást kapnak évente egy alkalommal.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi
----	--	---	---	---	---	---

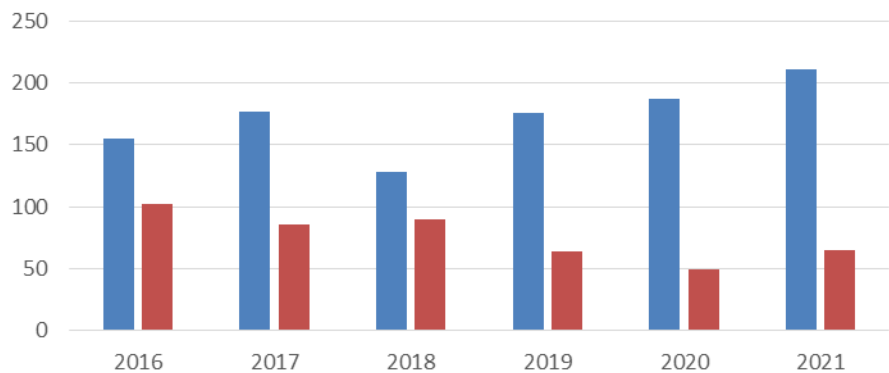
	(TS 096)	tanulókon belül (TS 097)	készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	umi tanulókon belül (TS 101)	
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	47	20	6	19
2017	0	n.a.	75	26	4	27
2018	0	n.a.	48	18	0	n.a.
2019	0	n.a.	40	14	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	155	102
2017	177	86
2018	128	90
2019	176	64
2020	187	50
2021	211	65

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

■ Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)

■ Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekszegénység	Szülők munkához jutási lehetőségeinek, erőforrások feltérképezése. Pályaorientációs tanácsadások.
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma növekszik	Szülők munkához jutási lehetőségeinek, erőforrások feltérképezése. Családon belüli erőforrások feltérképezése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban, emiatt a kettős (többes) szerep miatt sokszor plusz terhek nehezedenek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebktv. pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül

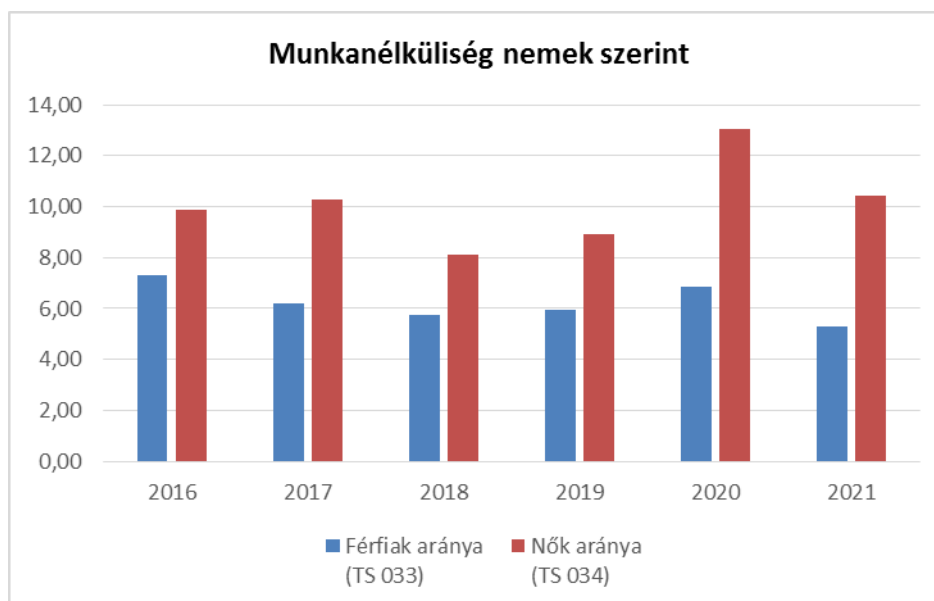
hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők foglalkoztatását alapvetően befolyásoló tényező, hogy van-e gyermeke. A kisgyermekes szülők munkavállalását nehezíti a kevés helyi munkalehetőség, mivel egyszerre van jelen a munkahely-, és a nem szokványos foglalkoztatási formák hiánya. Kevés a részmunkaidős és a távmunka, a rugalmas munkaidő alkalmazása. A kisgyermekes anyák a megnövekedett családi feladatok, a láthatatlan munka (háztartásvezetés) mellett akkor tudnak nagyobb eséllyel helytállni a munkahelyükön is, ha azok rugalmas lehetőségeket tudnak ajánlani számukra addig, amíg a gyermek kicsi. Ez több odafigyelést igényel mindkét féltől, a munkaadóktól és a munkavállalóktól is.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	7,33	9,9	8,62%
2017	6,21	10,26	8,24%
2018	5,74	8,13	6,94%
2019	5,93	8,9	7,42%
2020	6,86	13,06	9,96%
2021	5,31	10,43	7,87%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Jelenleg 2 uniós forrásból finanszírozott munkaerőpiaci program megvalósítása van folyamatban. A programokhoz az eddigiekben 79 fő kenderesi lakóhelyű nő csatlakozott. 23 fő esetében képzésben történő részvételt támogatta a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Karcagi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, főként kézápoló, műkörmépítő, virágkötő-virágkereskedő, élelmiszer-vegyiárú eladó, TB ügyintéző, irodai adminisztrátor, szociális ápoló, gondozó területeken. 7 fő részére állapított meg lakhatási támogatást, 10 fő vállalkozóvá válást támogatta. 38 fő került alkalmazottként foglalkoztatásba a programok segítségével.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetősége a település és agglomerációja kínálta munkahelyeken alacsony. Elsősorban az önkormányzat és intézményeinek közfoglalkoztatási programjaiban kapnak feladatot, illetve az indított képzéseken, programokban vesznek részt. A mezőgazdasági idénymunka nyújthat még némi pénzkereseti lehetőséget az alacsony iskolai végzettségűek számára, illetve a Jászságban, illetve Budapest vonzáskörzetében

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

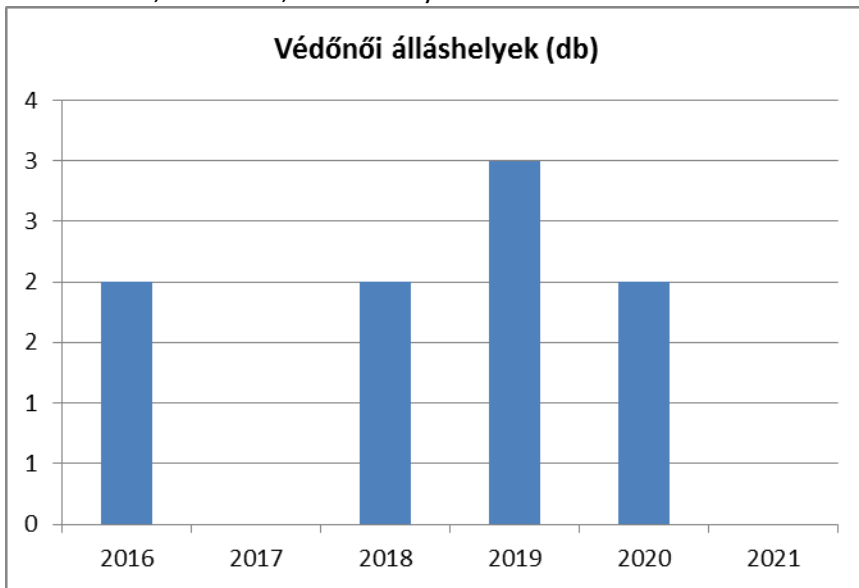
Nem áll rendelkezésünkre adat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Kenderes Városi Önkormányzat a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény 3. melléklet II.11. „Mini bölcsődei férőhelyek kialakításának támogatása” jogcímű, 2017. augusztusában megjelentetett pályázati kiírásra támogatási kérelmet nyújtott be, mely pályázat 10.000.000 Ft központi költségvetési támogatásban részesült, így hamarosan 7 fő 20 hetes kort betöltött gyermeket tud fogadni a Kenderes, Dózsa György út 1. szám alatti mini bölcsőde. Ezzel is tudjuk támogatni az édesanyák mielőbbi munkába állását amellyel, hogy újabb munkahelyek létesüljenek a településen.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	2	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	2	n.a.	-
2019	3	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Családon belüli erőszakról nincsenek adatok helyi szinten. A családon belüli erőszak megelőzésénél fontos a probléma korai feltárása. A veszélyeztetett populáció elsősorban a nők és a gyerekek, ezért fontos, hogy tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a családsegítő szolgálat, óvoda és iskola, a szomszédok sokat tehetnek az észlelés érdekében. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak összefüggésben van a gyermekbántalmazással, és az elhanyagolás is jelen van a gyermekek életében.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A Kenderesi Gondozási Központ, Család-és Gyermekjóléti Szolgálathoz, ha jelzés érkezik vagy a krízishelyzetben lévő keresi meg az intézményt lehetőség szerint felveszik a kapcsolatot a Gyermek Átmeneti Otthona, Anyaothtonok, Családos Szállók és a Jász- Nagykun Szolnok Megyei Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Szolnoki Családok Átmeneti Otthonával és a Kunmadarasi Gyermek Átmeneti Otthonával.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Civil szervezetek, illetve az önkormányzati fenntartásban lévő intézmények vezetői zömében nők, így a helyi közélet szempontjából mindenféleképpen aktív rétegnek tekintendők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Mint már fentebb is említettük, településünkön és környékén nehezebb az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők elhelyezkedésének az esélye, mint az ugyanilyen kritériummal rendelkező férfiaké, mivel lényegesen kevesebb az olyan üzem, ahol kimondottan női munkaerőt foglalkoztatnak nagyobb számban. A munkahelyteremtés ennek a célcsoportnak is kiemelten fontos lenne.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők elhelyezkedése problémás településünkön, illetve vonzáskörzetében.	Munkahelyteremtés. Pályaorientációs tanácsadás. Képzési programokba történő bevonás.
A gyermekes nők munkavállalási esélyeit növelni kell.	Munka világába történő visszatérés segítése. Családon belüli erőforrások feltárása.

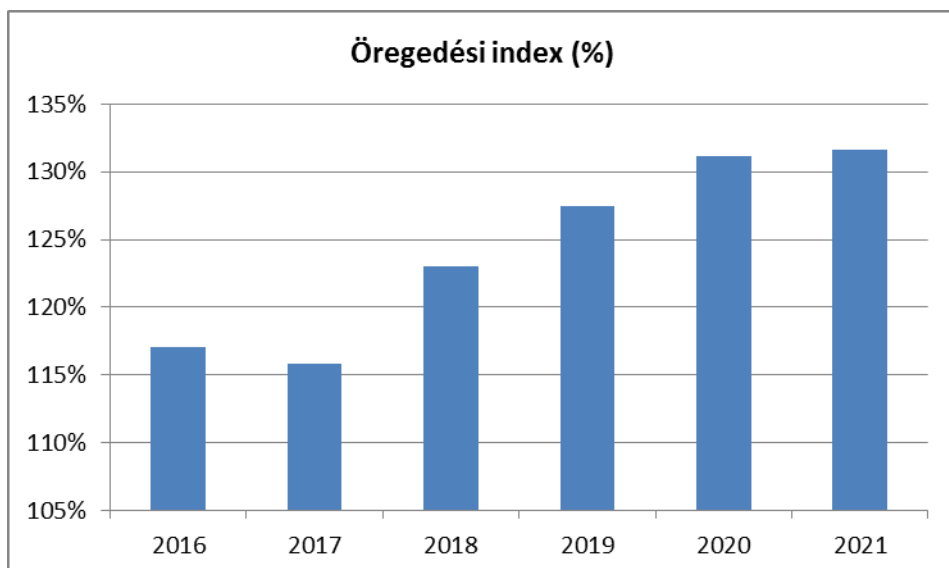
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

A demográfiai öregedés településünkön is megfigyelhető, hiszen folyamatosan nő az időskorúak aránya, így nem térünk el pozitív irányban az országos átlagtól. Jövedelmi helyzetüket tekintve elmondható, hogy a kenderesi idősek zömében kisnyugdíjasok, szociálisan rászorulóok.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	767	655	117,10%
2017	763	659	115,78%
2018	780	634	123,03%
2019	793	622	127,49%
2020	808	616	131,17%
2021	815	619	131,66%

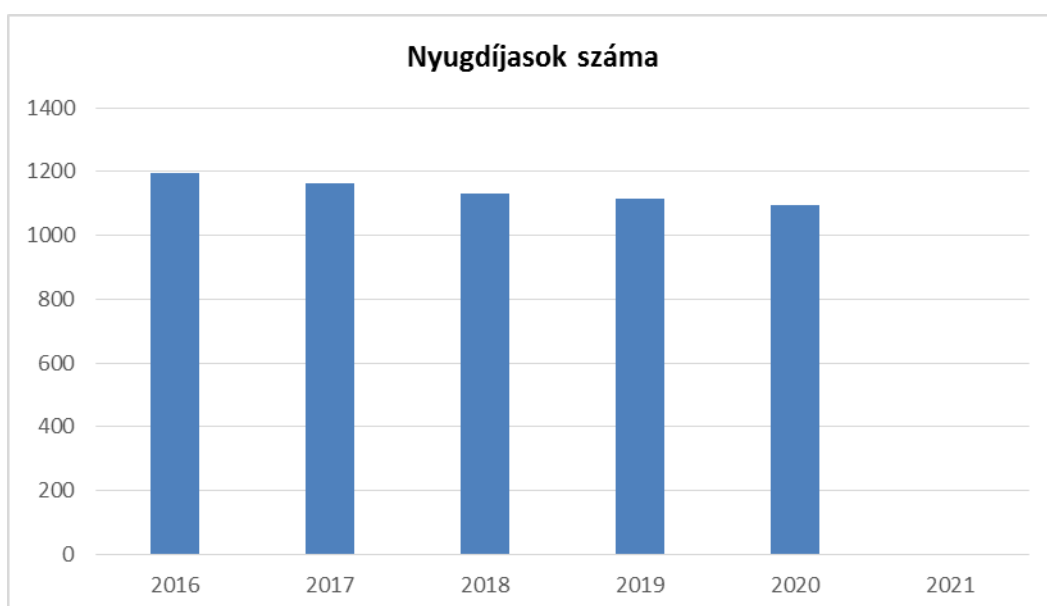
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

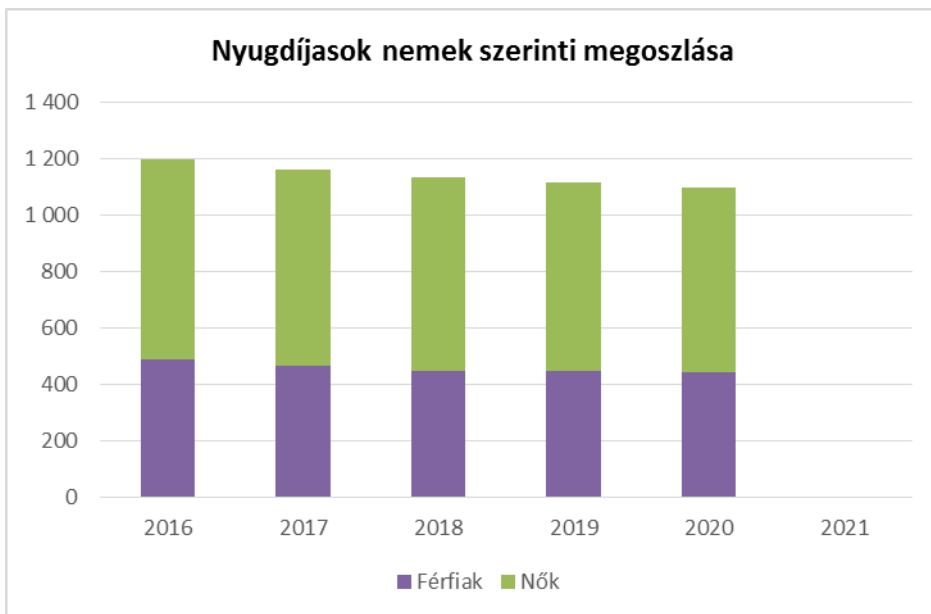

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

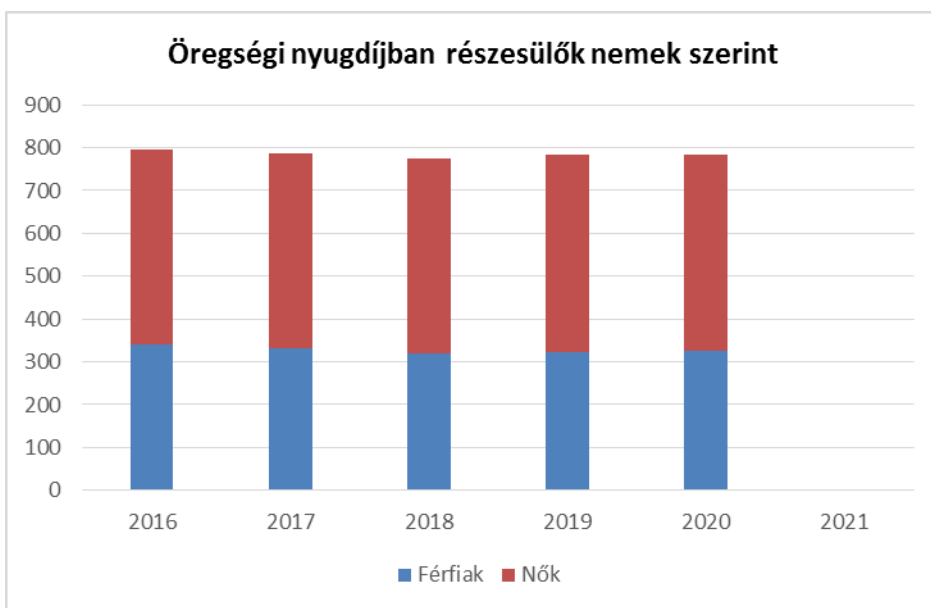
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	486	711	1197
2017	464	698	1162
2018	449	683	1132
2019	446	671	1117
2020	442	654	1096
2021	n.a.	n.a.	-

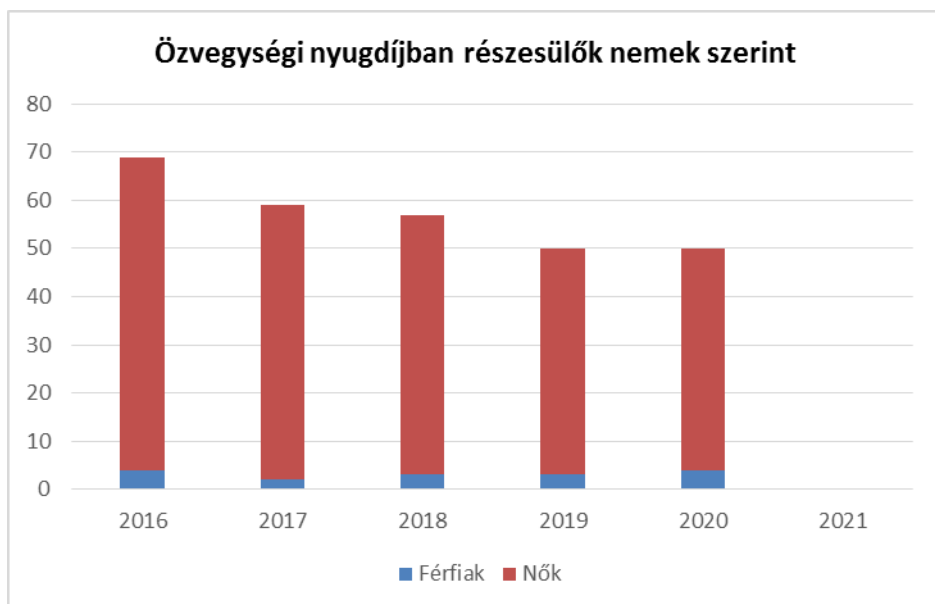
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A diagramon és a táblázat adataiból jól látható, hogy a nyugdíjasok száma kis mértékben ugyan, de sajnos egyre csökken. Azonban az is jól megfigyelhető, hogy az összes nyugdíjas közül nagyobb a nők aránya. Ennek egyrészt lehet az a – korábbiakban vázolt- oka, hogy a férfiak rosszabb egészségi állapotban vannak, mint a nők, másrészt viszont a nők kedvezményes nyugdíjazása miatt is nőtt a számuk.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Kenderes Városi Önkormányzat a Védőnői Szolgálatnál foglalkoztat nyugdíjas korú munkavállalót, miután az egyik álláshely tartósan betöltetlen. A város munkáltatóitól jelenleg erre vonatkozóan nincs rendelkezésre álló adat.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősebb korú (50 év feletti) munkavállalók munkaerőpiacra történő visszajutását a GINOP 5.1.1 valamint a TOP 5.1.2 programok segítik.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		274	257	214	224	292
41-45 év (TS 042)	Fő	25	24	13	23	35	23
	%	9,12%	9,34%	6,07%	10,27%	11,99%	10,22%
46-50 év (TS 043)	Fő	40	35	27	29	27	20
	%	14,60%	13,62%	12,62%	12,95%	9,25%	8,89%
51-55 év (TS 044)	Fő	26	30	24	22	31	22
	%	9,49%	11,67%	11,21%	9,82%	10,62%	9,78%
56-60 év (TS 045)	Fő	26	22	25	26	34	25
	%	9,49%	8,56%	11,68%	11,61%	11,64%	11,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	16	17	23	30	29	36
	%	5,84%	6,61%	10,75%	13,39%	9,93%	16,00%

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

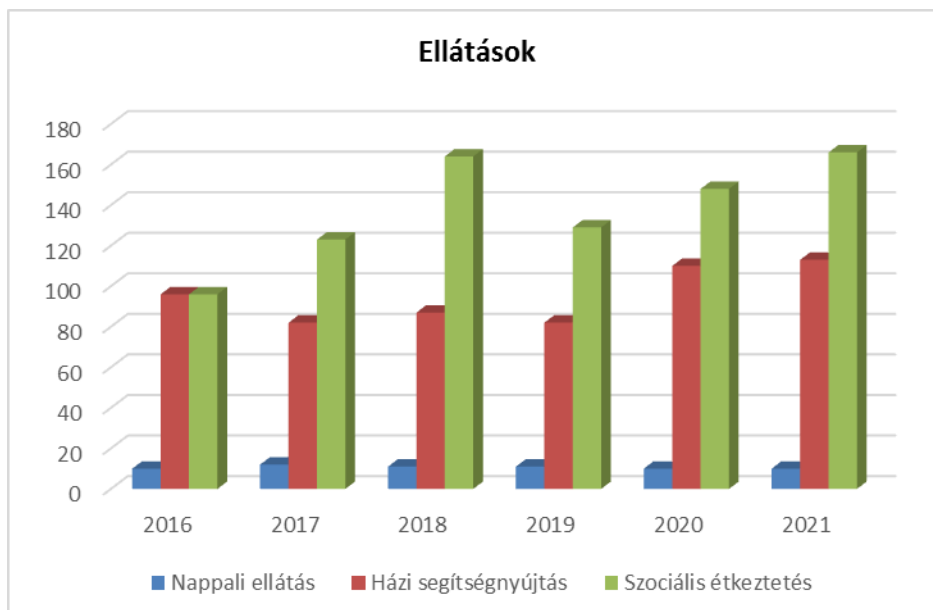
a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A személyes gondoskodást nyújtó, időseket érintő szociális ellátásokat az önkormányzat a kötelezően ellátandó feladatai között biztosítja. A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	767	10	96	96
2017	763	12	82	123
2018	780	11	87	164
2019	793	11	82	129
2020	808	10	110	148
2021	815	10	113	166

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	486	711	1197
2017	464	698	1162
2018	449	683	1132
2019	446	671	1117
2020	442	654	1096
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Városi Könyvtár és a Móricz Zsigmond Művelődési Ház programjaihoz jó hozzáférés biztosított, valamint az Idősgondozás keretében a kifejezetten időseknek szóló kulturális programok is elérhetőek a célcsoport számára.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	26 907	0	1
2013	1	25 420	0	1
2014	1	25 208	0	1
2015	1	24 045	0	1
2016	1	23 033	0	1
2017	1	n.a.	0	1

Forrás: TEIR

c) idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai képességeinek fejlesztése ma már elengedhetetlen. Ezzel nemcsak a munkaerőpiacon való elhelyezkedési esélyeik nőnek, de általában véve is több információhoz juthatnak rövid időn belül és hatékony módon. Az igény az informatikai jártasságra a célcsoport részéről egyre nagyobb, mely betudható az internet elterjedésének, de megemlítendő a családtagok elköltözésének, munkavállalás miatti távolság esetén a kapcsolattartás egyik módjának is.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Gondozási Központ szervezésében megvalósuló programok, Civil szervezetek különböző rendezvényei.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás	Idősek ellátását biztosító intézményrendszer fejlesztése, Idősek civil szerveződései létrejöttének fokozott támogatása
Informatikai jártasság hiánya	Informatikai képzések szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 15-16§-a mondja ki az alábbiakat: „A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

(2) A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

(3)* A munkáltató a fogyatékos személy munkához jutásának elősegítése érdekében - a felvételi eljárás során - köteles biztosítani az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet.

(4)* A munkáltatót a (3) bekezdésben foglalt kötelezettség abban az esetben terheli, amennyiben

a) a megüresedett álláshelyet nyilvánosan meghirdette,

b) az álláshelyre a fogyatékos személy oly módon jelentkezett, hogy jelezte a meghallgatáshoz szükséges speciális igényeit, és

c) azok biztosítása a munkáltató számára nem jelent aránytalanul nagy terhet. Aránytalanul nagy tehernek minősül az, ha a kötelezettség teljesítése a munkáltató működését ellehetetleníti.

16. §* Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés - jogszabályban meghatározottak szerint - támogatásban részesíti.”

Kenderesen a Főkefe Nonprofit Közhasznú Kft. foglalkoztat megváltozott munkaképességű munkavállalókat 2015. évtől. Nemcsak a helyi megváltozott munkaképességűeket alkalmazzák, hanem a környező településekről is foglalkoztatnak munkavállalókat.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről.

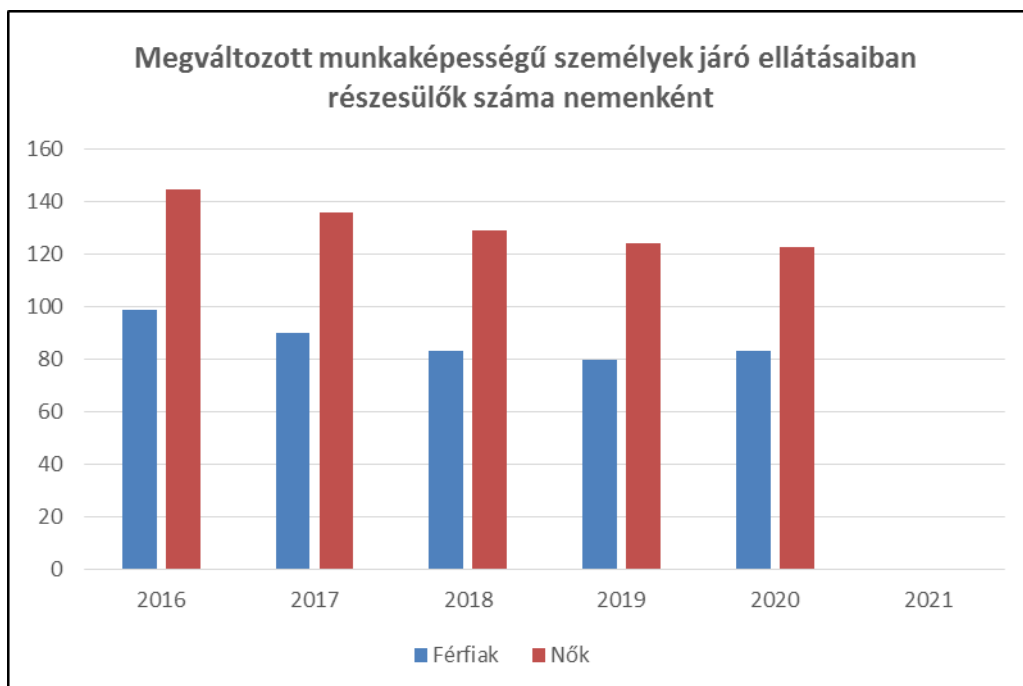
c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élők mindennapjait segítő szervezet Kenderesen a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Mozgássérültek Egyesületének Kenderesi csoportja, mely nem csak tanácsokkal látja el az érintett személyeket, hanem programokat is szervez a fogyatékkal élőknek /kulturális programok, kirándulások, egészségügyi előadások, jogi segítség, tájékoztató előadások támogatásokról/.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	99	145	244
2017	90	136	226
2018	83	129	212
2019	80	124	204
2020	83	123	206
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az alábbiakban felsoroljuk és röviden ismertetjük azokat az ellátási formákat, amelyeket jogszabályok biztosítanak a fogyatékkal élő személyek számára. Az ezekhez való hozzáférés helyi vizsgálata az esélyegyenlőségi helyzetelemzés egyik feladata.

Lehetséges, hogy a fogyatékos személy megfelelő információk hiányában nem részesül a számára jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásban

Fogyatékosági támogatás:

A fogyatékosági támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult fogyatékosági támogatásra, aki az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár, letelepedett, valamint bevándorolt jogállású, illetve hontalanként elismert.

Ki minősül súlyosan fogyatékos személynek?

- a) az a látási fogyatékos, akinek segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik és ezért kizárólag tapintó-halló életmód folytatására képes,
- b) az a hallási fogyatékos, akinek a hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszközzel sem képes, feltéve, hogy
  - ba) halláskárosodása 25. életévének betöltését megelőzően következett be, vagy
  - bb) halláskárosodása mellett a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad,
- c) az az értelmi fogyatékos, akinek értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizennegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt közepsúlyos vagy annál nagyobb mértékű,
- d) az, aki autista, állapota a személyiség egészét érintő fejlődés átható zavara miatt, az autonómia-tesztek alapján súlyosnak vagy közepsúlyosnak minősíthető,
- e) az a mozgásszervi fogyatékos, akinek a mozgásrendszer károsodása, illetőleg funkciózavara miatt helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz (végtag-protézis, ortézis, egy karral

működtetett járóeszköz, kerekesszék) állandó és szükségszerű használatát írták elő, vagy a külön jogszabály szerinti mozgásszervi betegsége miatt állapota segédeszközzel eredményesen nem befolyásolható,

f) állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető (Williams szindróma)

és ez a fogyatékos állapot tartós vagy végleges, továbbá a fogyatékos személy önálló életvitelre nem képes, vagy mások állandó segítségére szorul. A súlyosan fogyatékos állapot megállapítását az orvosszakértői szerv végzi.

A támogatás havi összege 2017. január 1-jétől

- 20.982,-Ft, ha a súlyosan fogyatékos személy hallási fogyatékos - függetlenül az önkiszolgálási képesség meglététől, vagy hiánytól -, illetve akkor is ilyen összegű a fogyatékosági támogatás havonta, ha a súlyosan fogyatékos személynek nem hallási, hanem más fogyatékosága van és önkiszolgálási képessége nem hiányzik;

- 25.825,-Ft, ha a súlyosan fogyatékos személynek nem hallási, hanem más fogyatékosága van és önkiszolgálási képessége hiányzik, vagy halmozottan fogyatékos..

A fogyatékosági támogatás összege évenként a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben emelésre kerül.

A fogyatékosági támogatás iránti igényt az igénylő lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes megyeszékhely szerinti járási hivatalnál lehet előterjeszteni.

Vakok személyi járadéka:

2001. június 30-ig a 18. életévét betöltött erősen látáscsökkenett vagy vak személy részére a vakok személyi járadékát állapították meg. 2001. július 1-jétől új jogosult részére a vakok személyi járadékát nem lehet megállapítani. A vakok személyi járadékában részesülő személy a járadék helyett kérheti a fogyatékosági támogatás megállapítását.

Rokkantsági járadék: (a rokkantsági járadékról szóló 83/1987.(XII.27.) MT rendelet)

Rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadékra jogosult személy egészségi állapotát a döntésben meghatározott időpontban felül kell vizsgálni.

(2) A rokkantsági járadékot az (1) bekezdésben említett feltételek megléte esetén legkorábban annak a hónapnak az első napjától lehet megállapítani, amelyben az igénylő a 18. életévét betöltötte.

A rokkantsági járadék havi összege 2018. január 1-jétől 36 365 forint.

Rokkantsági ellátás:

Rokkantsági ellátásra jogosult:

1) akinek egészségi állapota 51–60% között van (B2 kategória), és sem a foglalkozási rehabilitációja, sem a rehabilitálhatóság szociális szempontú vizsgálata alapján a rehabilitációja nem javasolt, továbbá akinek a foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható ugyan, vagy aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, viszont a kérelem benyújtása (vagy a felülvizsgálat) időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg,

2) akinek egészségi állapota 31-50 % közötti (C2 kategória) és foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, továbbá aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, viszont a kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg,

3) aki kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható és egészségi állapota 1-30 % közötti (D kategória),

4) akinek egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes, és egészségi állapota 1-30 % közötti (E kategória).

A rokkantsági ellátás összege a jogosult havi átlagjövedelmétől és a komplex minősítés során megállapított kategóriájától, valamint a foglalkoztatási és szociális rehabilitálhatóságától függ.

Személygépkocsi szerzési, illetve átalakítási támogatás:

a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI.29.) Korm. Rendelet alapján a szerzési és átalakítási támogatásra (a továbbiakban együtt: közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

Akadálymentesítési támogatás:

A lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I.31.) Korm. Rendelet szabályozza. Mozgáskorlátozott személy részére akadálymentes lakás építéséhez vagy vásárlásához, valamint az akadálymentesítés többletköltségeire vissza nem térítendő állami támogatás nyújtható.

Parkolási igazolvány

Az jogosult, aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 2. § a) pont ac) alpontja értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,

b) aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. §-ának (1) bekezdésének értelmében látási fogyatékosnak; (3) bekezdésének értelmében értelmi fogyatékosnak; (4) bekezdésének értelmében autistának; illetve (5) bekezdésének értelmében mozgásszervi fogyatékosnak minősül,

c) akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy

d) aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak (K betűjel, 1 számjel), mozgásszervi fogyatékosnak („L” betűjel), értelmi fogyatékosnak („M” betűjel) vagy autistának (N betűjel, 1 számjel) minősül.

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A Polgármesteri Hivatal valamint a Szent István út 59. szám alatti Orvosi rendelő és védőnői szolgálat épülete teljekörű info-kommunikációs akadálymentesítéssel ellátott. A többi intézmény tekintetében a szabad bejutás biztosított, de az akadálymentesítés teljessé tétele pályázati lehetőség függvénye.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A legtöbb esetben a szabad bejutás megoldott (rampák), de a teljes körű akadálymentesítés hiányzik.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A szükséges mértékben megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közösségi közlekedés esetében nem megoldott, az önkormányzat fenntartásába tartozó közterületek akadálymentesítettek.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Helyben sajnos nincsen ilyen lehetőség, nappali intézmény csak távolabbi településen elérhető.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A jogszabályokban előírt juttatásokhoz, szolgáltatásokhoz a jogosultak hozzájutnak.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közintézmények akadálymentessége nem teljes	Pályázati lehetőségek, felkutatása, kihasználása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Az alábbi civil szervezetek lehetnek segítségünkre a HEP végrehajtásával kapcsolatban:

Kenderesi Néptánc és Hagyományőrző Egyesület
Országos Nyugdíjas Polgári Egyesület Helyi Szervezete
LURKÓ Óvodai Alapítvány
Lovas Baráti Kör
Magyarországi Gazdakörök Országos Szövetsége Kenderesi Gazdakör
Városi Polgárőrség Kenderes
„Tehetséges Kenderesi Gyermekéért” Alapítvány
JNSZM MEOSZ Helyi Csoport
Kossuth Lajos Hagyományőrző Nyugdíjasklub

Kenderesi Sport Egyesület
Bánhalmai Sport Egyesület
Magyar Vöröskereszt Kenderes Város Alapszervezete
A civil szerveződésekén túl szólnunk kell még az Egyházak szerepéről, mivel a helyi római katolikus és református egyházközség szintén az egész lakosságra kiterjedő tevékenységet folytat. Mind az idősek, gyermekek helyzetével kapcsolatban érdemi segítségünkre lehetnek.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Ezen szektorok között alapvetően jó, partneri viszony alakult ki az évek során településünkön. Írott megállapodás formájában pályázatokhoz kötődően eseti jelleggel rögzítettük az együttműködés formáit.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat a város érdekeit szem előtt tartva több területen is együttműködik a térség településeivel. Elsősorban szociális területen erős az együttműködés, de a kultúra területén is partneri viszony alakult ki több településsel.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Ahogy korábban említettük, 2016 júliusa óta nincs roma nemzetiségi önkormányzat a településünkön.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A fentebb felsorolt civil szervezetek mind a saját területükön, egy-egy célcsoportot érintve igyekeznek előmozdítani az esélyegyenlőség érvényesülését településünkön.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az önkormányzat számára fontos a helyi vállalkozások szerepvállalása, a város érdekeit figyelembe vevő intézkedéseik megtétele. Törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akarattal tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért. A vállalkozások támogatóként jelen vannak a város rendezvényein, kezdeményezések mellé állnak és anyagilag is támogatják azokat.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Kenderes Városi Önkormányzat rendelkezik önálló honlappal, a www.kenderes.hu oldallal, melyen a várost érintő információk megtalálhatók. A honlapon elérhető, olvasható a HEP (2013-2018). A HEP 2018-2023. tervezet az oldalon közzétételre kerül, így városlakók is véleményt mondhatnak. A Képviselő-testület által elfogadott dokumentum feltöltésre kerül és hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. Emellett az SZGYF oldalon a Helyi Esélyegyenlőségi Programok oldalra is feltöltésre kerül.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A dokumentumok elkészítését megelőzte az adatgyűjtés, mely kiterjedt az önkormányzat intézményei, vezetői felé, megfogalmazódtak a településen élők problémái, esélyegyenlőség biztosítása kapcsán felszínre kerülő akadályok. A HEP fórum évente ad visszajelzést, kommunikál a lakosság észrevételeivel kapcsolatban is.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Következtetések

Célcsoport	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	- munkanélküliség rossz jövedelmi-vagyoni viszonyok életmódból adódó és más jellegű egészségügyi problémák, alacsony halálozási átlagéletkor devianciák fokozott jelenléte (pl. viselkedészavarok, drog, alkohol, gyógyszerek) kriminalizálódás	- foglalkoztatási programokban való részvétel ösztönzése, - munkaerő-piaci képzési programokban való részvétel ösztönzése, életviteli tanácsadás eü. felvilágosítás, felügyelet (házi orvosok, védőnői szolgálat, gyermekvédelmi szolgálat, családsegítő szolgálat) prevenciós programok szervezése, minél fiatalabb életkorban - felvilágosító előadások szervezése, lényeg a prevenció, minél fiatalabb életkorban Rövid cím: Éljen egészségesen! - rendőri jelenlét erősítése a településen - rendőri intézkedések hatékonyságának fokozása - polgárőri tevékenység erősítése - BV intézményekből szabadultak visszailleszkedésének segítése Rövid cím: Irány a munka! Szülők munkához jutási lehetőségeinek, erőforrások feltérképezése. Pályaorientációs tanácsadások Családon belüli erőforrások feltérképezése. Rövid cím: Gyermekszegénység felszámolása
Gyermekek	Gyermekszegénység A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma növekszik	Idősek ellátását biztosító intézményrendszer fejlesztése, Idősek civil szerveződései létrejöttének fokozott támogatása Informatikai képzések szervezése
Idősek	Elmagányosodás Informatikai jártasság hiánya	

Rövid cím: Az aktív idős korért!

Nők	- Alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők elhelyezkedése problémás településünkön, illetve vonzáskörzetében.	- Munkahelyteremtés. Pályaorientációs tanácsadás. Képzési programokba történő bevonás
	A gyermekes nők munkavállalási esélyeit növelni kell	Munka világába történő visszatérés segítése. Családon belüli erőforrások feltárása
Fogyatékkal élők	Közintézmények akadálymentessége nem teljes	Rövid cím: Munkahelyet az alacsony iskolai végzettségű nőknek is! Pályázati lehetőségek, felkutatása, kihasználása
		Rövid cím: Teljes akadálymentesítést!

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Irány a munka! Élj egészségesen!	Felelős: Szociális és Kulturális Bizottság elnöke Partnerek: Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, Helyi vállalkozók/ vállalkozások Kenderesi Gondozási Központ, Család-és Gyermekjóléti Szolgálat Háziorvosok
Gyermekek	Gyermekszegénység felszámolása	Felelős: Szociális és Kulturális Bizottság elnöke Partnerek: Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, Helyi vállalkozók/ vállalkozások Kenderesi Gondozási Központ, Család-és Gyermekjóléti Szolgálat
Idősek	Az aktív idős korért!	Felelős: Szociális és Kulturális Bizottság elnöke Partnerek: Kenderesi Gondozási Központ, Család-és Gyermekjóléti Szolgálat Városi Könyvtár Helyi civil szervezetek
Nők	Munkahelyet az alacsony iskolai végzettségű nőknek is!	Felelős: Szociális és Kulturális Bizottság elnöke Partnerek: Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, Helyi vállalkozók/ vállalkozások Kenderesi Gondozási Központ, Család-és Gyermekjóléti Szolgálat

Fogyatékkal élők	Teljes akadálymentesítést!	Felelős: Polgármester Partnerek: Önkormányzat intézményei
------------------	----------------------------	--

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák munkához tudnak jutni és egészségesebben tudnak élni. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők munkához jussanak, valamit ne sérüljön az egészséges életmódhoz való joguk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek vonatkozásában a gyermekszegénység felszámolását, valamit a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők visszaszorítását, a családok helyzete javulásának következtében.

Folyamatosan odafigyelünk arra, hogy az idősek aktívan, közösségben élhessenek.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkavállalás területén történő egyenlő esélyek biztosítását. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők akadálymentes környezetének biztosítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

1.

Intézkedés címe:	Irány a munka!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Romákat, mélyszegénységben élőket sújtó munkanélküliség
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Munkanélküliek számának csökkentése. Rövid távú cél: helyzetfeltárás, szükségletfelmérés, képzési lehetőségek felmérése Közép távú cél: pályázati lehetőségek feltárása, képzésre, munkalehetőségre Hosszú távú cél: munkaerőpiaci integráció segítése, munkanélküliek számának csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kérdőívek, egyéni interjúk, munkaerőpiaci felmérés, eszköz és erőforrás felmérés, tanácsadás, tájékoztató előadás sorozat, felnőttképzési pályázat, közmunkaprogram pályázat
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelős: Szociális és Kulturális Bizottság elnöke
Partnerek	Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, Helyi vállalkozók/ vállalkozások Kenderesi Gondozási Központ, Család-és Gyermekjóléti Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2019. szeptember 30. Közép-és hosszútávú cél: 2023. november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és	Rövid távon: Elkészült helyzetelemzés, kitöltött kérdőívek, felvett interjúk Közép távon: feltárt és beadott pályázatok. Hosszú távon: felnőttképzési szerződések száma, munkáltatói igazolások száma

hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány, képzések és munkaerőpiac összehangolatlansága, magas lemorzsolódási arány. Csökkentés: folyamatos monitoring.
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrás

2.

Intézkedés címe:	Élj egészségesen!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Romák és mélyszegénységben élők egészségügyi problémái
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célcsoport egészségi állapotának javítása. Rövid távú cél: helyzetfeltárás, szükségletfelmérés, előadások tematikájának összeállítása. Közép távú cél: pályázati lehetőségek feltárása, Hosszú távú cél: Célcsoport egészségi állapotának javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kérdőívek, egyéni interjúk, eszköz és erőforrás felmérés, tanácsadás, tájékoztató előadás sorozat, beadott pályázat, megvalósult előadássorozat, pályázat.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelős: Szociális és Kulturális Bizottság elnöke
Partnerek	Kenderesi Gondozási Központ, Család-és Gyermejkölési Szolgálat Háziorvosok
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2019. szeptember 30. Közép-és hosszútávú cél: 2023. november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: Elkészült helyzetelemzés, kitöltött kérdőívek, felvett interjúk Közép távon: feltárt és beadott pályázatok. Hosszú távon: fénykép dokumentáció, jelenléti ívek lebonyolított előadássorozatokról.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány, érdektelenség. Csökkentés: folyamatos monitoring.
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrás

3.

Intézkedés címe:	Gyermekszegénység felszámolása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekszegénység
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Gyermekszegénység felszámolása, szülők munkához jutási lehetőségeinek javítása Rövid távú cél: helyzetfeltárás, szükségletfelmérés, lehetőségek felmérése Közép távú cél: pályázati lehetőségek feltárása, képzésre, munkalehetőségre, adománygyűjtés, együttműködés ez egyházakkal, civil szférával. Hosszú távú cél: szülők munkához jutási esélyeinek növelése, családok életminőségének javítása, gyermekszegénység felszámolása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kérdőívek, munkaerőpiaci felmérés, eszköz és erőforrás felmérés, tanácsadás, közmunkaprogram pályázat, foglalkoztatásra irányuló pályázatok
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelős: Szociális és Kulturális Bizottság elnöke
Partnerek	Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, Helyi vállalkozók/ vállalkozások Kenderesi Gondozási Központ, Család-és Gyermekjóléti Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2019. szeptember 30. Közép-és hosszútávú cél: 2023. november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: Elkészült helyzetelemzés Közép távon: feltárt és beadott pályázatok. Hosszú távon: lebonyolított adománygyűjtő akciók, megkötött munkaszerződések, gyermekvédelmi, gyámhatósági ügyek számának csökkenése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány, pályázati lehetőségek hiánya, családok együttműködésének hiánya. Csökkentés: folyamatos monitoring.
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrás

4.

Intézkedés címe:	Az aktív időskorért!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Elmagányosodó idősök

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idősök körében jelentkező elmagányosodás mérséklése. Rövid távú cél: helyzetfeltárás, szükségletfelmérés, interjúk felvétele, Közép távú cél: pályázati lehetőségek feltárása Hosszú távú cél: idősök ellátását biztosító intézményrendszer fejlesztése, idősök civil szerveződésének segítése, rendezvények lebonyolítása idősök részére.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Egyéni interjúk, eszköz és erőforrás felmérés, programok szervezése, intézményrendszer fejlesztése
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelős: Szociális és Kulturális Bizottság elnöke
Partnerek	Kenderesi Gondozási Központ, Család-és Gyermekjóléti Szolgálat Városi Könyvtár Helyi civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2019. szeptember 30. Közép-és hosszútávú cél: 2023. november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: Elkészült helyzetelemzés, felvett interjúk. Közép távon: feltárt és beadott pályázatok. Hosszú távon: lebonyolított rendezvények, képzések, létrejövő civil szervezet, fejlődő intézményrendszer
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány, pályázati lehetőségek hiánya. Csökkentés: folyamatos monitoring
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrás

5.

Intézkedés címe:	Munkahelyet az alacsony iskolai végzettségű nőknek is!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők elhelyezkedése problémás településünkön, illetve vonzáskörzetében
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési problémáinak csökkentése. Rövid távú cél: helyzetfeltárás, szükségletfelmérés, képzési lehetőségek felmérése. Közép távú cél: pályázati lehetőségek feltárása, képzésre, munkalehetőségekre. Hosszú távú cél: munkaerőpiaci integráció segítése
Tevékenységek (a beavatkozás	Kérdőívek, egyéni interjúk, munkaerőpiaci felmérés, eszköz és erőforrás felmérés, felnőttképzési pályázat, közmunkaprogram pályázat

tartalma) pontokba szedve	
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelős: Szociális és Kulturális Bizottság elnöke
Partnerek	Járási hivatal Foglalkoztatási Osztály Helyi vállalkozók/vállalkozások Kenderesi Gondozási Központ, Család-és Gyermejjóléti Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2019. szeptember 30. Közép-és hosszútávú cél: 2023. november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: Elkészült helyzetelemzés, kitöltött kérdőívek, felvett interjúk. Közép távon: feltárt és beadott pályázatok. Hosszú távon: felnőttképzési szerződések száma, munkáltatói igazolások száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány, képzések és munkaerőpiac összehangolatlansága, magas lemorzsolódási arány. Csökkentés: folyamatos monitoring.
Szükséges erőforrások	Humán, technikai és pénzügyi erőforrás

6.

Intézkedés címe:	Teljes akadálymentesítést!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A közintézmények akadálymentesítése nem teljes
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása. Rövid távú cél: helyzetfelmérés, prioritási sorrend felállítása Középtávú cél: pályázati lehetőségek feltárása, pályázatírás, kivitelező felkutatása Hosszú távú cél: forrás biztosítása, kivitelezés, megvalósítás.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pénzügyi források figyelése, helyszínbemjárás, terveztetés, közbeszerzés, kivitelezés
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelős: Polgármester
Partnerek	Önkormányzat intézményei

Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2019. szeptember 30. Közép-és hosszútávú cél: 2023. november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: jegyzőkönyv, fényképdokumentáció Közép távon: testületi döntés a pályázat beadásáról, tervdokumentáció. Hosszú távon: műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány. Csökkentés: folyamatos monitoring.
Szükséges erőforrások	Humán, technikai és pénzügyi erőforrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiához	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Irány a munka!	foglalkoztatási programokban való részvétel ösztönzése, - munkaerő-piaci képzési programokban való részvétel ösztönzése,	Munkanélküliek számának csökkentése	Teljes	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Kérdőívek, egyéni interjúk, munkaerőpiaci felmérés, eszköz-és erőforrás felmérés, tanácsadás, tájékoztató előadás sorozat, felnőttképzési pályázat, közmunkaprogram pályázat	Szociális és Kulturális Bizottság elnöke	2023. november	Rövid távon: elkészült helyzetelemzés, kitöltött kérdőívek, felvett interjúk Közép távon: feltárt és beadott pályázatok Hosszú távon: felnőttképzési szerződések száma, munkáltatói igazolások száma	Humán-és pénzügyi erőforrás	folyamatos	Általános iskola 8 osztályának elvégzése levelezőn vagy yesti tagozaton
2	Élj egészségesen!	Eü. Felvilágosítás, felügyelet (házi orvosok, védőnői szolgálat, gyermekvédelmi szolgálat, családsegítő)	Célcsoport egészségi állapotának javítása	Teljes		Kérdőívek, egyéni interjúk, munkaerőpiaci felmérés, eszköz-és erőforrás felmérés, tanácsadás, tájékoztató előadás sorozat, beadott pályázat, megvalósult előadás sorozat, pályázat	Szociális és Kulturális Bizottság elnöke	2023. november	Rövid távon: elkészült helyzetelemzés, kitöltött kérdőívek, felvett interjúk Hosszú távon: fénykép dokumentáció, jelenléti ívek lebonyolított előadás sorozatokról	Humán-és pénzügyi erőforrás	folyamatos	Elhelyezkedés elősegítése
3												
...												
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Gyermekszegénység felszámolása	Szülők munkához jutási lehetőségeinek, erőforrások feltérképezése. Családon belüli erőforrások feltérképezése	Gyermekszegénység felszámolása, szülők munkához jutási lehetőségeinek javítása	Teljes	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Kérdőívek, munkaerőpiaci felmérés, eszköz-és erőforrás felmérés, tanácsadás, közmunkaprogram pályázat, foglalkoztatásra irányuló pályázatok	Szociális és Kulturális Bizottság elnöke	2023. november	Rövid távon: elkészült helyzetelemzés Hosszú távon: feltárt és beadott pályázatok	Humán és pénzügyi erőforrás	folyamatos	Bölcsőde és óvodai csoport beilleszkedése, értelmi fejlődés elősegítése
2												
3												
...												
III. A nők esélyegyenlősége												

1	Munkahelyet az alacsony iskolai végzettségű nőknek is!	Munkahelyteremtés. Pályarinetációs tanácsadás. Képzési programokba történő bevonás.	Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők elhelyezkedési problémáinak csökkentése	Teljes	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Kérdőívek, egyéni interjúk, munkaerőpiaci felmérés, eszköz-és erőforrás felmérés, felnőttképzési pályázat, közmunkaprogram pályázat	Szociális és Kulturális Bizottság elnöke	2023. november	Rövid távon: elkészült helyzetelemzés, kitöltött kérdőívek, felvett interjúk, Középtávon: feltárt és beadott pályázatok, hosszú távon: felnőttképzési szerződések száma, munkáltatói igazolások száma			Család-barát munkahely, rugalmas időbeosztás
2												
3												
...												
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Az aktív időskorért!	Az idősek ellátását biztosító intézményrendszer fejlesztése, idősek civil szerveződései létrejöttének támogatása	Az idősek körében jelentkező elmagányosodás mérséklése	Teljes	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Egyéni interjúk, eszköz-és erőforrás felmérés, programok szervezése, intézményrendszer fejlesztése	Szociális és Kulturális Bizottság elnöke	2023. november	Rövid távon: elkészült helyzetelemzés, felvett interjúk, Közép távon: feltárt és beadott pályázatok, hosszú távon: lebonyolított rendezvények, képzések, létrejövő civil szervezet, fejlődő intézményrendszer	Humán és pénzügyi erőforrás	folyamatos	A helyi ellátás biztosítása, segélyhívó rendszer kialakítása
2												
3												
...												
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Teljes akadálymentesítést!	Pályázati lehetőségek felkutatása, kihasználása	Közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása	teljes	Országos Fogyatékosok Ágügyi Program (2015-2025)	Pénzügyi források figyelése, helyszínbejárás, tervezetés, közbeszerzés, kivitelezés	Polgármester	2023. november	Rövid távon: jegyzőkönyv, fényképdokumentáció Közép távon: testületi döntés a pályázat beadásáról, tervdokumentáció Hosszú	Humán, technikai és pénzügyi erőforrás	folyamatos	A helyi ellátás biztosítása, segélyhívó rendszer kialakítása

									távon: műszaki átadás- átvételi jegyzőkönyv			
2												
3												
...												

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

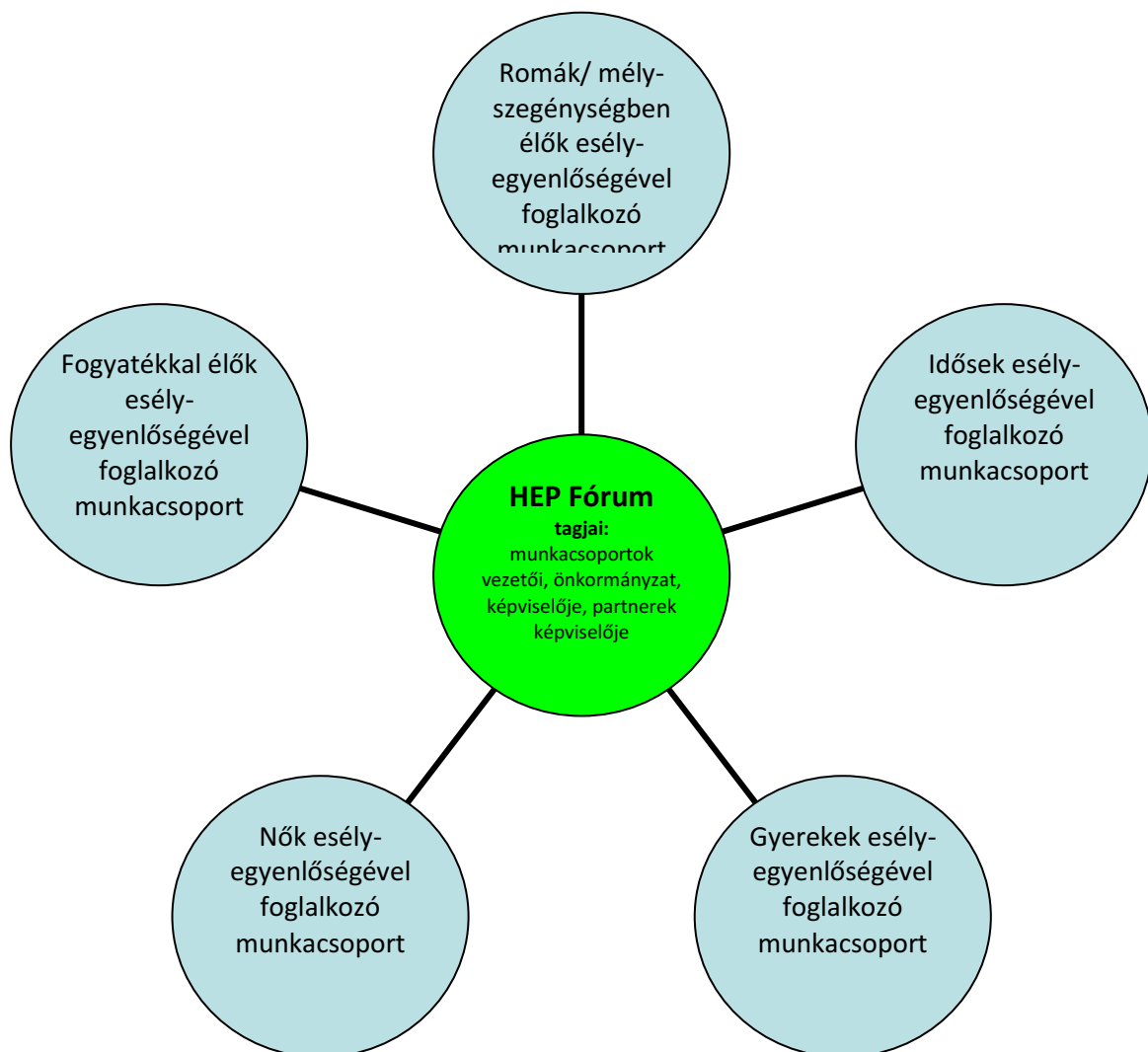
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a **Polgármester** felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőségével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Kenderes Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Kenderes Város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum

Aláírás

Kenderes Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék¹⁰

(kitöltése opcionális – amennyiben nem kerül kitöltésre, az oldal törölhető)

NÉV ¹¹	HEP részei ¹²										Aláírás ¹³
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

¹⁰ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

¹¹ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

¹² A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

¹³ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.